sobota | 29 listopada 2014 | nr 138 (LXIX) | cena: 11 kč

Pismo ukazuje się we wtorki, czwartki i soboty. www.glosludu.cz

GłosLudu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Od starych maszyn do multimediów | s. 6

Dlaczego polskie miasta się wyludniają? | s. 7

Rekordy mnie napędzają | s. 12

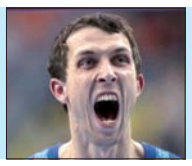

To będzie wieczór pełen wrażeń!

WYDARZENIE: *Kto będzie „Złoty jestem 2014”? Tego dowiemy się już dziś wieczorem. Uroczysta gala, która zakończy kolejną edycję konkursu „Tacy Jesteśmy”, organizowanego przez Kongres Polaków w RC, rozpocznie się o godz. 17.00. Jak dowiedzieliśmy się wczoraj w siedzibie Kongresu, wszystko jest już zapięte na ostatni guzik. Znane są już także wyniki głosowania publiczności i decyzja kapituły, tego jednak oczywiście organizatorzy nam nie zdradzili.*

– Łącznie oddano około 1100 głosów. Zwycięzca otrzymał ich 345, a nominowany, który znalazł się na miejscu drugim, zebrał 213 głosów – powiedziała Aneta Roszka z Kancelarii Kongresu Polaków. Jak dodała, również kapituła wybrała już swojego ulubieńca, bo oprócz nagrody publiczności przyznana zostanie także nagroda kapituły konkursowej. Podobno obrady odbyły się bez burzliwej dyskusji: najpierw spośród dziesięciorga nominowanych kapituła wybrała dwójkę, a potem zdecydowano o wyborze zwycięzcy.

W niepewności musimy wytrzymać aż do wieczora. Zanim nastąpi ogłoszenie wyników, widzowie będą mogli poznać wszystkich nominowanych, którzy zaprezentują się na scenie. Z całą pewnością będzie różnorodnie i ciekawie, bo również w tym roku plebiscyt „Tacy Jesteśmy” jest przekrojem wielu nie tylko artystycznych inicjatyw. – Oczywiście, wszystko mam już przygotowane, choć będzie duże pole do improwizacji – powiedział nam autor scenariusza programu, Rudolf Moliński, który wraz z Izabelą Kapias poprowadzi dzisiejszą galę. Jak zapewnił, program na pewno będzie w tym roku inny, niż w poprzednich latach... bo inni będą nominowani. – Choć ramy pozostają te same, za każdym razem wygląda to inaczej, bo co roku pojawiają się tu nowi ludzie, pokazują swoje różnorodne osiągnięcia, swoją działalność – zauważył Moliński.

Do gali szykują się nie tylko organizatorzy, ale także sami nominowani. Dla niektórych to nie nowinka, bo na „Tacy Jesteśmy” pojawią się nie pierwszy raz. Dla innych z kolei będzie to debiut.

– Emocje? Cieszymy się, że staniemy na scenie w takim doborowym towarzystwie, a na widowni będą też nasi bliscy. Konkurencja jest mocna, ale nas cieszy już sama nominacja – powiedziała prezes chóru żeńskiego „Melodia”, Lidia Lisztwan.

ELŻBIETA PRZYCZKO

Ciąg dalszy na str. 2

Fot. MAREK SANTARIUS

Aneta Roszka z Kancelarii Kongresu Polaków w RC.

REKLAMA

GL-030

GL-027

REKLAMA

GL-162

REKLAMA

ZAMEK ŚLĄSKOOSTRAWSKI
WYSTAWA SZOPEK
6. 12. 2014 – 4. 1. 2015
SREBRNA SOBOTA I NIEDZIELA
13. – 14. 12. 2014
www.slezskoostravskyhrad.cz

GL-106

ZDARZYŁO SIĘ

ZMARŁ STANISŁAW MIKULSKI

W czwartek nad ranem w szpitalu w Warszawie zmarł Stanisław Mikulski, znany polski aktor, niezapomniany Hans Kloss w serialu „Stawka większa niż życie”. Miał 85 lat. O śmierci aktora, który od tygodnia przebywał w szpitalu, poinformował Krzysztof Genczelewski, przyjaciel i wydawca biografii Mikulskiego. Stanisław Mikulski urodził się 1 maja 1929 r. w Łodzi. Zadebiutował w 1950 r. rolą junaka młodzieżowej organizacji Służba Polsce w filmie Leonarda Buczkowskiego „Pierwszy start”. W 1953 r. Mikulski zdał aktorski egzamin eksternistyczny w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej w Krakowie, po czym rozpoczął występy w Teatrze im. Juliusza Osterwy w Lublinie. Karierę kontynuował w Warszawie – w teatrach: Powszechnym, Ludowym, Polskim i Narodowym. Stworzył ponad 80 postaci teatralnych.

Równolegle z karierą teatralną rozwijała się jego kariera filmowa. Pierwszą znaczącą filmową rolę zagrał w filmie Andrzeja Wajdy „Kanał”. To był początek jego kariery i jedna z ponad 60 postaci filmowych, w jakie się wcielił. **(wik)**

POGODA

sobota	niedziela	poniedziałek
dzień: -1 do -3 °C		dzień: 1 do -1 °C
noc: -2 do -5 °C		noc: -1 do -3 °C
wiatr: 1-3 m/s		wiatr: 2-3 m/s

14138
9 771212 422065

REKLAMA

Śląski Kościół Ewangelicko-Augsburski, Towarzystwo Ewangelickie w RC przy współpracy z Kongresem Polaków w RC

ZAPRASZAJĄ NA

XXV Koncert Adwentowy »Muzyki i Słowa«, który odbędzie się w 1. niedzielę Adwentu 30. 11. o godz. 16.00 w kościele Na Niwach w Cz. Cieszynie

Występują: zespół dziecięcy „Cieszynianka”, chóry szkolne „Wiolinki” oraz „Crescendo”, Justyna Dyla – sopran, Beata Mańkowska – mezzosopran, Sylwester Targosz-Szalonek – tenor oraz kameraliści Orkiestry Kameralnej im. Arcyksiężnej Marii Krystyny Habsburg.

Bilety wstępu: dorośli: 250 kc, młodzież i seniorzy 150 kc.

GL-721

KRÓTKO

GMINNE GRANTY

BYSTRZYCA (kor) – Gmina ponownie ogłosiła konkurs grantowy, którego celem jest dofinansowanie projektów i imprez kulturalnych, sportowych i edukacyjnych. O gminne granty mogą się tradycyjnie ubiegać zarówno stowarzyszenia obywatelskie, szkoły, zespoły lub kluby sportowe, jak również osoby fizyczne. Potrzebne formularze można odebrać w Urzędzie Gminy. Wnioski można składać do 2 lutego.

* * *

BĘDZIE PRZEPROWADZKA?

ŁOMNA GÓRNA (kor) – Na pierwszej po ukonstytuowaniu się nowych władz wioski sesji radni dyskutowali o możliwości przeprowadzenia Urzędu Gminy do budynku nr 128, w którym dawniej mieściła się Zielona Szkoła, a po przebudowie urządzono w obiekcie Zintegrowany Dom Opieki Społecznej. Władze gminy mogłyby tam korzystać z trzech dużych pomieszczeń. Gmina zaoszczędziłaby na ogrzewaniu swojej siedziby, a obecny budynek Urzędu Gminy można by wtedy sprzedać. O tym projekcie radni będą dyskutować ponownie na grudniowej sesji.

* * *

ZNOWU UTRUDNIENIA

REGION (kor) – Na podróżnych korzystających z pociągów na trasie Czeski Cieszyn – Frydek-Mistek czekają w przyszłym tygodniu ponownie utrudnienia. Z powodu prac na torach od poniedziałku do czwartku w godz. 8.00-13.55 na odcinku między Cieszynem a Gnojnikiem podróżni będą musieli skorzystać z autobusu.

* * *

PLAN PRACY

WIELOPOLE (kor) – Radni uchwalili plan działań na rok 2015, obejmujący inwestycje na ponad 50 tys. koron. Za najważniejsze przyszłoroczne projekty wielopolanie uznali: przygotowanie projektu rozszerzenia i remontu oświetlenia publicznego, wzmocnienie nawierzchni placu za Urzędem Gminy, remont dróg gminnych, rozszerzenie dostępu do bezprzewodowej sieci WiFi w UG oraz rozpoczęcie prac nad planem strategicznym wioski na lata 2014-2020.

* * *

JEDNAK ŚRÓDMIEŚCIE

HAWIERZÓW (sch) – Nazwę Hawierzów Śródmieście (Havířov -střed), a nie jak pierwotnie sugerował Zarząd Dróg Kolejowych – Hawierzów Szpital, będzie nosić nowy przystanek kolejowy, który w 2016 roku powstanie niedaleko szpitala, pod wiaduktem koło ulicy Robotniczej.

* * *

NOWY KRZYŻ

TRZYCIEŻ (sch) – Przed kościołem katolickim w Trzycieżu stanął w tym tygodniu nowy krzyż misyjny, który zastąpił stary, zniszczony już. Nowy krzyż ma 5 metrów długości i 2,5 metra szerokości. Wisi na nim korpus Jezusa naturalnej wielkości oraz zaznaczony jest 2009 rok jako rok odbywających się w parafii ostatnich misji świętych.

Najlepsze Podlesie

Trzyniecki Szpital Podlesie ponownie świętuje sukces. W ankiecie niezależnego stowarzyszenia Health Care Institute (HCI) zajął pierwsze miejsce w klasyfikacji ogólnej pośród 156 szpitali, zdobywając tytuł najlepszej placówki zdrowia w całej Republice Czeskiej. O kolejności szpitali decydowali zarówno pacjenci, jak i pracownicy. Szpital Podlesie został absolutnym zwycięzcą ankiety już w 2009 roku, pierwszeństwo w rankingu zdobył również rok temu. – To, że udało nam się obronić ubiegłoroczny tytuł, jest dla nas czymś wyjątkowym – powiedział prezes zarządu Szpitala Podlesie, Karel Lukeš. – Jesteśmy stosunkowo małym szpitalem, co w tym kontekście ma swoje plusy. Panuje u nas niemal rodzinna atmosfera, a głównym wyznacznikiem w wyborze sposobu leczenia jest dobro pacjenta – dodał.

Fot. ARC

Karel Lukeš odbiera nagrodę w ankiecie HCI na najlepszy szpital w RC.

Według Lukeša, na sukces Szpitala Podlesie składają się profesjonalizm zespołów lekarskich, wyjątkowa opieka pielęgniarska oraz ponadstandardowe usługi. Placówka specjalizuje się w takich dziedzinach, jak kardiologia, kardiochirurgia, chirurgia miniinwazyjna oraz w leczeniu chorób naczyń. **(sch)**

Zostań gwiazdą... śmietnika

To nie żart! Karwina poszukuje... gwiazd w segregowaniu odpadów. Miasto po raz kolejny organizuje konkurs, który ma wesprzeć i rozpropagować segregację śmieci i ich recykling. Tym razem hasło przewodnie brzmi: „Gwiazdy rodzą się także przy śmietnikach!". Kto chce wziąć udział, musi zrobić sobie zdjęcie przy segregowaniu odpadów ze specjalną naklejką, którą można dostać w Urzędzie Miasta lub wyciągnąć z grudniowego numeru gazety miejskiej. Na naklejce znajduje się instrukcja na temat tego, jak odpowiednio segregować śmieci oraz informacje o warunkach konkursu. Organizatorzy wybiorą autorów trzech najlepszych zdjęć i ogłoszą wyniki 18 grudnia, w czasie jarmarku bożonarodzeniowego na frysztackim rynku. Zwycięzcy otrzymają po 10 tysięcy koron, a w przyszłym roku staną się gwiazdami medialnymi kampanii marketingowej, która wypromuje segregację odpadów w mieście. – Chcemy, żeby do konkursu włączyli się przedstawiciele wszystkich pokoleń. Karwiniacy z roku na rok coraz lepiej radzą sobie z segregacją odpadów – powiedział zastępca prezydenta miasta, Lukáš Raszyk.

Kto zdecyduje się wziąć udział w konkursie, powinien nadesłać zdjęcie do 15 grudnia pod adres podany na konkursowej naklejce. **(ep)**

Pomogli Łomnej

W tym roku Rada Gminy Łomna Dolna wystąpiła o dotację na projekt budowy drugiego etapu ścieżki rowerowej Doliną Łomnej. Rada Regionalna Moraw i Śląska, decydująca o podziale pieniędzy z Regionalnego Programu Operacyjnego województwa, postawiła jednak ważny warunek. Otóż gmina musi w ramach projektu wzmocnić ścianę oporową przy drodze, wzdłuż której ma prowadzić ścieżka dla rowerzystów.

Koszty wzmocnienia ściany były jednak dla gminy zbyt wysokie. Na szczęście udało się wynegocjonować wsparcie finansowe z Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie. Zgodnie z umową, Łomna Dolna miała wyłożyć z własnej kasy 1,3 mln koron, władze województwa wydzieliły zaś na ten cel w budżecie regionu kwotę 1,5 mln koron. Dzięki tej pomocy warunek Rady Regionalnej został spełniony, budowa ściany oporowej została zrealizowana. Teraz przyjdzie kolej na drugi etap ścieżki rowerowej. **(kor)**

Co zamiast tartaku?

Mieszkańcy i włodarze Nawsia zastanawiają się, jak zagospodarować tereny byłego tartaku. Produkcja tego zakładu była stopniowo ograniczana. Pozostały za to na placu zniszczone budynki, rdzewiejące słupy, duże wysypisko złomu, niszczejące żelbetowe płyty. O zagospodarowanie tych terenów poprzemysłowych postanowiły zadbać władze wioski.

Gmina odkupiła tartaczny kompleks, teraz trzeba podjąć decyzję, jak go w przyszłości wykorzystać. Na rewitalizację trzeba będzie wyłożyć około 10 mln koron. Nawsian wspomoże jednak Rada Regionalna Moraw i Śląska, która przyznała wiosce dotację w wysokości 7,8 mln koron.

Co powstanie w miejscu byłego tartaku, na razie nie wiadomo. Mogłaby to być wielofunkcyjna hala. Na razie jednak władze wioski zamierzają zwrócić się w tej sprawie do studentów architektury, by zaproponowali swoje rozwiązania. Te zaś przedstawione zostaną mieszkańcom Nawsia i to oni w głosowaniu powinni wybrać najlepszy projekt. **(kor)**

Pożar uszkodził zabytkowe auta

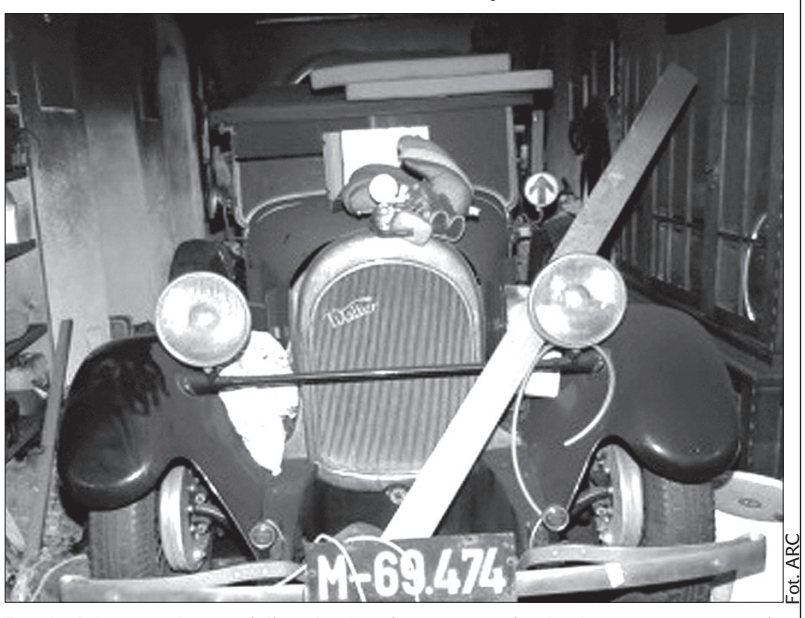

Fot. ARC

Do dwóch pożarów musieli w środę wieczorem wyjeżdżać strażacy na terenie powiatu frydecko-misteckiego. Pierwszy z nich wybuchł w garażu jednego z domów w Jabłonkowie, a wyrządzone przez pożar straty oszacowano wstępnie na 300 tys. koron. Do pożaru wyjechały cztery jednostki strażackie. Przyczyną była wada zainstalowanego w garażu centralnego odkurzacza. Ogień i gęsty dym uszkodziły m.in. zaparkowane w garażu zabytkowe samochody. W drugim przypadku ogień nadwerężył drewniany dom w podfrydeckich Kozlowicach. Pożar gasiły trzy jednostki strażackie. Straty oszacowano na 500 tys. koron. **(kor)**

Wizyta rzeczniczki

Wizytę w naszym regionie zapowiedziała rzeczniczka praw obywatelskich RC, Anna Šabatová. Jak poinformowano nas w Urzędzie Wojewódzkim w Ostrawie, Šabatová przyjedzie w czwartek 4 grudnia w ramach kampanii oświatowej „Interesujemy się wami" („Zajímáte nás"), której celem jest podnoszenie świadomości prawnej mieszkańców Republiki Czeskiej.

(kor)

To będzie wieczór...

Dokończenie ze str. 1

Rozśpiewane panie z Nawsia już raz były nominowane do nagrody „Tacy Jesteśmy" – wtedy jednak nie mogły zjawić się w pełnym składzie na finałowej gali i wystąpić przed publicznością. Tym razem dadzą próbkę swojego talentu i zaśpiewają kilka utworów. Z powodu gali „Melodia" zrezygnowała nawet z innego występu zaplanowanego na ten sam dzień.

– Przed publicznością „Tacy Jesteśmy" zjawię się po dłuższej przerwie, więc jestem zaciekawiona, jaka będzie ta impreza. Będą fragmenty mojej książki, a także niespodzianka z udziałem śpiewających i tańczących członków zespołu „Olza" – powiedziała inna z nominowanych, Renata Putzlacher.

Po ogłoszeniu wyników drugą dawkę wrażeń zapewni widzom gość wieczoru. W tym roku na scenę zaproszono pochodzącą z Trzyńca artystkę Renatę Drössler, która wraz z grupą muzyków przedstawi swój nowy program zatytułowany „Chanson mon Amour".

To będzie naprawdę wieczór pełen wrażeń – mamy nadzieję, że będziecie tam z nami! Do zobaczenia wieczorem... **(ep)**

NASZA RECENZJA

Opowieść stara jak świat

Co można napotkać w drodze ze szkoły do domu? Są ulica, droga, sklep, las, most... Ale mogą tam być też zbóje, nieznajomy, czarownica, chatka, jaskinia, skarb, smok, królewna... – wszystko, co zawiera porządna baśń. Jednak tej akurat baśni – „Ballady", wydanej przez wydawnictwo Wytwórnia, nie da się tak po prostu przeczytać. Takiej książki jeszcze na polskim rynku księgarskim nie było. Świetnie natomiast znają ten gatunek Francuzi. To właśnie francuski ilustrator, Bernard Granger, posługujący się pseudonimem Blexbolex, stworzył wizualną opowieść „Ballada". To pierwsza jego książka wydana w Polsce, choć jest już trzecią częścią obrazkowego tryptyku tego twórcy. W Czechach „Romance" doczekała się wydania w ubiegłym roku, również dwie poprzednie książki Blexbolexa pojawiły się w czeskich księgarniach.

– Ballada to stara pieśń. To historia, którą opowiada kilka osób po kolei: każdy dodaje coś od siebie, ale nie pomija nic z tego, co już zostało opowiedziane – tak rozpoczyna się ta opowieść. Potem musimy już radzić sobie sami. Do dyspozycji mamy kilkaset stron, a na każdej ilustrację i... tylko jedno słowo – podpowiedź. Ta książka rozrasta się i rozwarstwia tak samo, jak rozrasta się świat małego człowieka. Droga z domu do szkoły, ze szkoły do domu, dorosłym wydaje się krótka i nieciekawa. Tymczasem stopniowo pojawia się tam coraz więcej elementów: poszerzają się horyzonty, pojawiają się nieznajomi, nowe postaci, nowe drogi prowadzące do nowych miejsc. To książka także dla dorosłych – żeby ich wyobraźnia się nie kurczyła, żeby przypomnieli sobie, że w dzieciństwie rodzice, dziadkowie, starsze rodzeństwo nie tylko czytali im, ale też – opowiadali.

„Ballada" to „tylko" materiał do opowiedzenia baśni. Choć tekstu jest mało, cieszy oko pismo, wyglądające jak ze szkolnego elementarza – to przecież opowieść dziecka. Trochę szkoda mi, że ta pięknie skonstruowana graficzna narracja nie zasłużyła na papier lepszej jakości, na bardziej nasycone kolory. Przecież tutaj ilustracje żyją własnym życiem! W klasycznych, „pisanych" książkach dla dzieci tekst i obraz są równoważne – dobra książka to taka, w której tekst jest zastanawiający, ciekawy, intrygujący, a ilustracja niebanalna. Ale w tzw. książkach ilustrowanych, albumach jednak stawia się na obraz. Szkoda, że u nas nie ma trendu wydawania książek, w których narracja byłaby zbudowana tylko z obrazu. We Francji to bardzo popularne książki. Fajnie jest uczyć dziecko opowiadania historii na podstawie ilustracji. To taki rebus do odgadnięcia – trzeba trochę pogłówkować, podążać za obrazem, odnaleźć pewną konsekwencję. To fajna gimnastyka dla głowy, a tymczasem wydawcy bronią się rękami i nogami przed książkami ze skąpym tekstem.

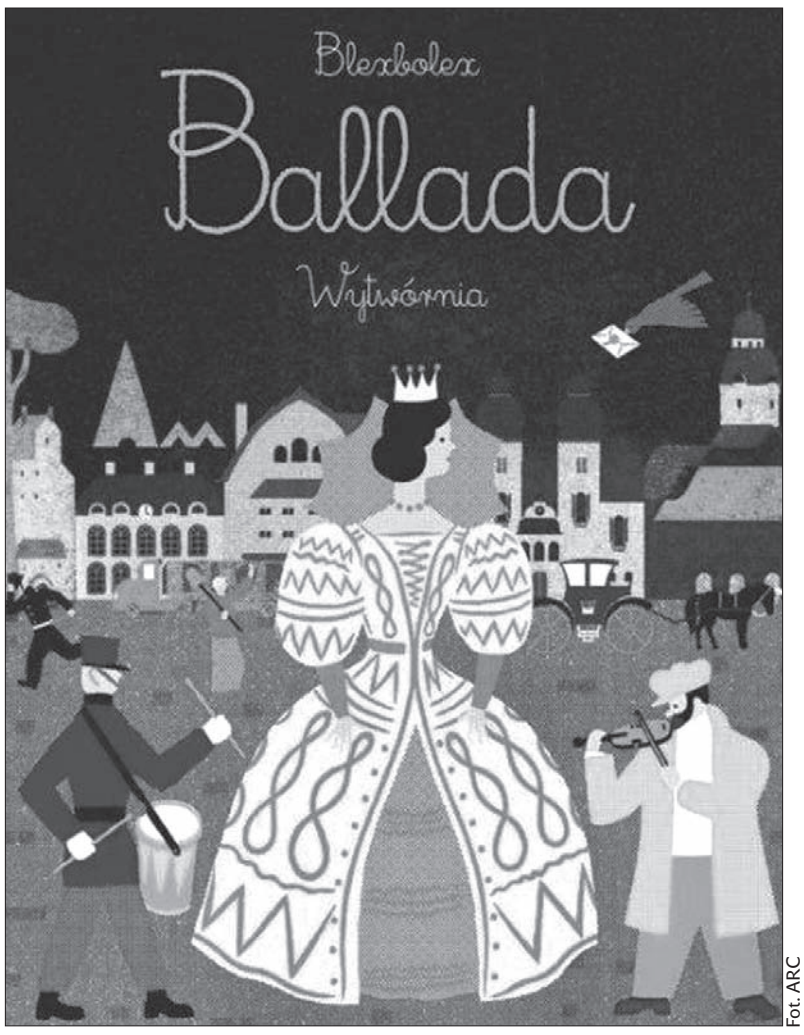

Fot. ARC

Wyobraźnia nie trzyma się przecież takich ram. Dlatego cieszę się, że Wytwórnia zrobiła ten krok. Nie brak przecież utalentowanych polskich ilustratorów – utalentowanych, czyli takich, którzy potrafią nie tylko stworzyć obraz, ale opowiedzieć nim historię. Choćby Monika Hanulak, która niedawno zrobiła ilustracje jak ze snu do „Pampilio" Ireny Tuwim. Też dla Wytwórni zresztą. Wydaje się, że „Ballada", choć zupełnie inna od książek dla dzieci, do których jesteśmy przyzwyczajeni, podoba się Polakom coraz bardziej. Dlatego liczę na to, że wkrótce ukażą się też dwie poprzednie części tryptyku Blexbolexa.

W czasach przekonywania rodziców, jak ważne jest czytanie dzieciom i wspaniałej kampanii „Czytaj dziecku 20 minut dziennie – codziennie", brakuje mi tylko jednego – opowieści. Takiej bez tekstu, bez scenariusza, ale za to „naszej" i za każdym razem – innej. Tradycyjna, drukowana książka ma dziś wielu konkurentów – są e-booki, audiobooki, są picturebooki (książki obrazkowe, takie, jak ta) – ale przecież opowieść jest tak naprawdę wciąż ta sama. Stara jak świat – i chociaż jej forma może się zmienić, ona sama nigdy nie zginie. Pogimnastykujmy naszą wyobraźnię przy „Balladzie"!

ELŻBIETA PRZYCZKO

moim zdaniem

LIST DO ŚW. FACEBOOKA

BEATA SCHÖNWALD, *schonwald@glosludu.cz*

To, co teraz napiszę, wcale nie znaczy, że nie lubię Facebooka. Nie znaczy też, że nie cieszą mnie kolejne wpisy moich koleżanek, z których dowiaduję się, jakie postępy robią ich (dużo młodsze od moich) pociechy. To, o czym teraz napiszę, ma być nieśmiałym przyczynkiem w kwestii szanowania prywatności dziecka.

Przyznam, że na ten temat chciałam już wcześniej napisać. Zaraz na początku roku szkolnego, kiedy znajoma wystawiła na Facebooku do wiadomości swoich 400 znajomych pierwszą jedynkę z gwiazdką swojej sześcioletniej, świeżo upieczonej pierwszoklasistki. To niejako automatycznie obudziło we mnie wspomnienie, jak, będąc w tym samym wieku, czułam się zawstydzona, kiedy mama w towarzystwie cioci, wujka i dwóch babć (w sumie aż czterech osób!) opowiadała o moich szkolnych sukcesach. Przekonana przez młodszych członków rodziny, że taki skan dzienniczka ucznia z wpisaną czerwonym długopisem jedynką jest sympatycznym przejawem dumy szczęśliwej matki, a nie naruszeniem prywatności dziecka, na pewien czas skapitulowałam. Temat jednak odżył, kiedy owa znajoma po serii zdjęć wypieku pierniczków świątecznych z udziałem całej rodziny, które z przyjemnością „polubiłam", opublikowała pierwszy napisany własnoręcznie przez jej córeczkę List do Świętego Mikołaja. List, nad którym nawet twardej naturze łza zakręci się w oku, bo dziewczynka oprócz kilku niezbyt wyszukanych zabawek i jakże praktycznego prześcieradła dodała na końcu jeszcze ostatnie życzenie „żeby nam wszystkim dobrze się powodziło".

Napisany kolorowymi flamastrami list niewątpliwie świadczy o pełnej miłości atmosferze, jaka panuje w rodzinie oraz o wartościach, jakie są dzieciom zaszczepiane. Rozumiem również pierwszy odruch wzruszonej mamy, która chciała podzielić się swoją radością. Nie rozumiem natomiast wystawiania na pokaz „całemu" światu tych najintymniejszych uczuć dziecka, tym bardziej, że list miał jedynego, konkretnego adresata i był pisany z wiarą, że właśnie do niego trafi. W takich sytuacjach zwykle nasuwa mi się jeszcze jedna myśl. Kiedy patrzę, jak my, rodzice, chwalimy się na portalach społecznościowych każdym osiągnięciem naszego dziecka, zastanawiam się, czy rzeczywiście będzie nam obojętne, kiedy za kilkadziesiąt lat – również w dobrej wierze – pojawi się na profilu naszych dorosłych dzieci taki oto wpis. „Dziś moja dziewięćdziesięcioletnia mama po raz pierwszy od dłuższego czasu nie pomyliła drzwi do spiżarki z drzwiami do łazienki", a pod tekstem znajdzie się około stu polubień.

moim zdaniem

J-23 JUŻ NIE NADAJE...

JACEK SIKORA, *sikoraj@glosludu.cz*

Posmutniałem w czwartek rano. Dotarła bowiem wiadomość, że w Warszawie zmarł Stanisław Mikulski. Dla mojego pokolenia legenda. Na początku lat 70. ubiegłego wieku, zanim jeszcze odkryliśmy z kolegami gwiazdy muzyki brytyjskiej – od śpiewających słodkie „Sugar Baby Love" The Rubettes i Abbę po ostre kapele Led Zeppelin czy Deep Purple – idolem był dla nas Mikulski. A raczej kapitan Hans Kloss, czyli podszywający się pod oficera niemieckiego Polak, zdobywający jako Janek lub J-23 cenne informacje dla radzieckiego wywiadu.

Nie interesowały nas inne role filmowe lub serialowe tego aktora, nie myśleliśmy o tym – absolutni wtedy smarkacze – że nasz idol kapuje dla stalinowskiego NKWD (kto się zresztą nad tym zastanawiał, kto kojarzył?), że serial nazywa się „Stawka większa niż życie". Oglądaliśmy po prostu Klossa. To był nasz bohater, którego chcieliśmy naśladować. Podobnie jak czterech bohaterskich pancernych, o których przygodach leciał też wtedy serial w telewizji.

Kiedy na mały czarno-biały ekran wjeżdżała „Rudym" czwórka z Szarikiem lub kiedy pojawiał się elegancki, choć w niemieckim mundurze, Janek Kloss, przed telewizorem zasiadały tłumy. Bez względu na narodowość, przekonania polityczne czy płeć. Z jednej strony – mieliśmy tylko dwa telewizyjne programy: czeski i polski, to co można było oglądać? Z drugiej – to były naprawdę atrakcyjne seriale, na tyle, że nawet Czesi fascynowali się zarówno przygodami agenta J-23.

Pamiętam, że na placu przed blokiem rozgrywaliśmy sceny z „Pancernych" lub „Stawki", nawet bez mundurów, hełmofonów, za to z patykiem mającym imitować pistolet lub automat i świetnie się bawiliśmy. Nawet czołgi nauczyliśmy się rysować. Niezależnie od tego, czy kredkę trzymała polska, czy czeska ręka, na wieży czołgu zawsze pojawiał się pokraczny skrzydlaty twór, mający przedstawiać polskiego orzełka. „Stawka" i „Pancerni" znów na okrągło lecą w telewizji, na różnych kanałach, ale już tylko polskich. Nieważne, że prasa rozpisuje się, że te seriale kłamią. Wszystko wskazuje na to, że wszyscy oglądają. Tylko dzieci przed blokami bawią się już raczej w amerykańskich „marines", wampiry lub inne „zombies".

Od czwartku nie nadaje J-23. Także pancerni odjechali. A z nimi odjeżdża nasze dzieciństwo. I tylko życie toczy się dalej...

W szkole liczy się głos ucznia

Chociaż w jabłonkowskiej Polskiej Szkole Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza szkolny parlament działa dopiero od dwóch lat, ma już na swoim koncie pierwszy spektakularny sukces. Jest nim drugie miejsce w konkursie zorganizowanym w Senacie RC przez Centrum Edukacji Demokratycznej (CEDU).

Centrum Edukacji Demokratycznej jako placówka prowadząca działania na rzecz edukacji obywatelskiej oraz niosąca wsparcie samorządom uczniowskim stała również u kolebki parlamentu szkolnego jabłonkowskiej podstawówki. – Celem CEDU jest wychowanie młodych ludzi na świadomych i odpowiedzialnych obywateli. Tej odpowiedzialności mogą się oni nauczyć w naturalny sposób właśnie poprzez zaangażowanie w szkolnym parlamencie – przekonuje dyrektor PSP im. H. Sienkiewicza, Urszula Czudek, która uważa, że głos ucznia jest w szkole tak samo ważny jak głos nauczyciela, a sami uczniowie powinni czuć się odpowiedzialni za to, co dzieje się w ich „budzie".

Nad poczynaniami parlamentu szkolnego jabłonkowskiej PSP czuwa jego koordynatorka, nauczycielka Irena Gomola. Co czwartek spotyka się z uczniami, żeby omówić bieżące sprawy oraz zaplanować kolejne przedsięwzięcia. Regularnie wyjeżdża też na spotkania koordynatorów parlamentów szkolnych do szkoły w Karniowie będącej pilotem wojewódzkim projektu, który od ponad czterech lat CEDU realizuje na rzecz uczniowskiej samorządności.

Motywacją dla szkół do dalszego rozwijania parlamentaryzmu szkolnego jest przyznawany co roku tytuł „Szkoły dla demokracji". W tym roku CEDU zorganizowało ponadto konkurs na najlepsze tableau ilustrujące projekt lub projekty realizowane przez parlamenty szkolne z całej RC.

Fot. BEATA SCHÖNWALD

Izabela Tacina, Monika Łysek, Radek Sikora, Ewa Onderek i Filip Kohut z nagrodzonym tableau.

Oba konkursy odbyły się podczas poniedziałkowego spotkania przedstawicieli parlamentów szkolnych z czeskimi parlamentarzystami w siedzibie Senatu w Pradze. – Najlepsze tableau wybierała publiczność, czyli wszyscy uczestnicy spotkania, a więc uczniowie, nauczyciele, politycy i organizatorzy – relacjonują Radek Sikora oraz Izabela Tacina, którzy wspólnie z Ireną Gomolą reprezentowali w stolicy jabłonkowską podstawówkę. Na tableau, które zdobyło drugą nagrodę, wspólnie z koleżankami-współautorkami pracy, Moniką Łysek i Ewą Onderek, przedstawili trzy projekty: Talent Henia, będący największą ubiegłoroczną imprezą szkolnego parlamentu, Tydzień Kondycyjny oraz Pułapki Życia.

Szkolny parlament jabłonkowskiej PSP im. Henryka Sienkiewicza nosi nazwę „Bodyguardzi Henia". Wybrali ją sami uczniowie w ogólnoszkolnym głosowaniu. Również szkolni parlamentarzyści zostali wyłonieni podczas demokratycznych wyborów przebiegających we wszystkich klasach od 4. do 9. – Nasz parlament stanowi most między nauczycielami i uczniami, dzięki któremu możemy wspólnie dyskutować o problemach i rozwiązywać je, a także organizować różne imprezy – przedstawia główne cele parlamentu szkolnego dziewiątoklasistka Izabela Tacina, która w ub. roku stała na czele tego gremium. W tym roku szkolnym funkcję przewodniczącego przejął Filip Kohut z klasy 8. – Pracujemy dopiero dwa lata, ale już sporo zrobiliśmy – przekonuje, wymieniając plusy istnienia samorządu uczniowskiego. – Kiedy jest problem w szkole i trzeba go rozwiązać, nauczycieli bardziej interesuje nasze zdanie. My jesteśmy na bieżąco wśród swoich rówieśników, wiemy więc lepiej od nauczycieli, jak nasi koledzy się zachowują, dlaczego postępują tak, a nie inaczej. Po prostu lepiej czujemy swoją klasę, co pomaga w rozwiązywaniu pojawiających się w szkole problemów – uważa Filip, zaś nauczycielka Irena Gomola dodaje. – Celem parlamentu szkolnego jest lepsza komunikacja między uczniami i nauczycielami. Parlament uczy nauczycieli lepszego porozumiewania się z uczniami, członków parlamentu uczy zaś zaangażowania na rzecz społeczeństwa.

– Dzięki parlamentowi mamy bliżej do młodzieży, a ona bliżej do nas. Granica uczeń nauczyciel trochę się zaciera, teraz działamy bardziej na zasadach partnerskich. Jesteśmy jednak dopiero na początku, uczymy się. Parlament szkolny niesie z sobą sporo pracy, ale na pewno warto, bo dzieci mają w sobie ogromny potencjał, mają wiele pomysłów oraz potrafią skutecznie bronić swoich ideałów. Nie zawsze bowiem to, co myśli dorosły, stanowi najlepsze i jedyne możliwe rozwiązanie – podsumowuje dyrektorka.

BEATA SCHÖNWALD

Pomagamy od 25 lat!

Z zespołem Spirituál Kvintet świętowała w czwartek swoje „urodziny" Diakonia Śląska. Działająca w naszym regionie chrześcijańska organizacja charytatywna powstała w 1990 roku, więc w przyszłym roku obchodzić będzie swoje 25-lecie. Na pierwszą jubileuszową imprezę zaprosiła jednak już teraz. W końcu to właśnie przed 25 laty, w listopadzie 1989 roku, doszło do przemian ustrojowych, które umożliwiły powstanie tej organizacji.

W czwartkowy wieczór na koncercie charytatywnym w Teatrze Cieszyńskim w Czeskim Cieszynie zebrali się licznie kierownictwo, członkowie prezydium i pracownicy Diakonii Śląskiej – byli i obecni, przedstawiciele władz okolicznych miast, wolontariusze, przedstawiciele Kościoła, klienci Diakonii, korzystający z oferowanych przez nią usług socjalnych, oraz, oczywiście, wszyscy przyjaciele i sympatycy tej organizacji.

– Jest listopad 2014 roku, a my przypominamy sobie 25 lat od aksamitnej rewolucji. W tym roku cały naród świętował, ponieważ wydarzenia sprzed 25 lat przyniosły czeskiemu narodowi demokrację i wolność. Wtedy też wytworzyły się warunki do tego, żeby zaczęły powstawać organizacje chrześcijańskie, które chciały pomagać potrzebującym, wnosić światło w ich życie. W ten sposób powstała Diakonia Śląska – przypomniała zebranym dyrektor Diakonii, Zuzana Filipková. Motto śląskiej organizacji: „Wnosimy światło w życie potrzebujących" można było zobaczyć w krótkim filmie symbolicznie prezentującym działalność Diakonii.

Wspaniały koncert dla wypełnionej po brzegi sali dał Spirituál Kvintet. Widzowie usłyszeli wiele znanych i mniej znanych utworów zespołu, a w drodze wyjątku – kilka dni przed rozpoczęciem adwentu – muzycy zagrali i zaśpiewali również przepiękne kolędy z całego świata, niejednokrotnie – przy udziale publiczności, której występ tak się podobał, że domagała się bisów.

– Czwartkowy koncert był pierwszą z imprez jubileuszowych. Kolejne inicjatywy upamiętniające 25-lecie istnienia naszej organizacji odbędą się już w przyszłym roku. Planujemy m.in. wydanie publikacji, która uchwyci najważniejsze momenty z działalności Diakonii Śląskiej, marzy nam się też nakręcenie filmu dokumentalnego o organizacji, chociaż to zależeć będzie od dotacji – wyjaśniła Lenka Waszutová, rzeczniczka Diakonii Śląskiej. Jak dodała, kolejne inicjatywy szykują się jesienią 2015 roku. Odbędzie się konferencja historyczna o powstaniu i działalności Diakonii oraz o pracy długoletniego dyrektora, Czesława Santariusa. W październiku odbędzie się również koncert zespołu Happy Day oraz pracowników Diakonii Śląskiej.

Jak przypomniała Zuzana Filipková, powstała w 1990 roku Diakonia przez te lata rozwijała swoją działalność i rozszerzała zasięg terytorialny. Diakonia Śląska powstała jako stowarzyszenie, ale w 1997 roku zmieniła swój status na organizację kościelną, rejestrując się w Ministerstwie Kultury RC. Związana ze Śląskim Kościołem Ewangelicko-Augsburskim A.W. organizacja od początku deklarowała ekumenizm oraz otwartość dla wszystkich, którzy chcą w duchu chrześcijańskiej miłości bliźniego nieść pomoc potrzebującym. Pierwszym dyrektorem organizacji był Czesław Santarius, który prowadził ją przez 20 lat. Po nim zadanie to przejęła obecna dyrektor. Oferująca przede wszystkim usługi socjalne organizacja otacza opieką osoby niepełnosprawne fizycznie i psychicznie, ludzi starszych, bezdomnych, rodziny w trudnej sytuacji materialnej. W jej ramach działa wielu wolontariuszy. W naszym regionie Diakonia prowadzi wiele ośrodków socjalnych, m.in. ośrodki Betania i Betezda w Ligotce Kameralnej, Eden w Czeskim Cieszynie, Eben-Ezer w Żukowie, czy azylowe domy Bethel, m.in. w Czeskim Cieszynie, Karwinie i Trzyńcu.

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Pierwszą imprezą jubileuszową Diakonii Śląskiej był koncert charytatywny zespołu Spirituál Kvintet.

- To, co mnie osobiście kojarzy się z tymi 25 latami pracy Diakonii, to wiele starań, wysiłku, dużo pracy, ale także dużo radości i błogosławieństwa bożego. Chciałabym podziękować wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób włączyli się w działalność Diakonii Śląskiej. Dla wielu z nas praca w Diakonii to powołanie do służby bliźnim – powiedziała Zuzana Filipková.

ELŻBIETA PRZYCZKO

PEZETKAOWCY Z WĘDRYNI-ZAOLZIA ŚWIĘTOWALI OKRĄGŁY JUBILEUSZ

Życie nie przecieka im przez palce

60. rocznicę powstania Miejscowego Koła PZKO w Wędryni-Zaolziu obchodzili w niedzielę jego członkowie. Jubileuszowej uroczystości towarzyszył kiermasz książki oraz wręczenie Zaolziańskich MiniOskarów.

Gośćmi jubileuszu byli m.in. Bogusław Raszka, wójt Wędryni i zarazem prezes Miejscowego Koła PZKO z siedzibą w „Czytelni”, Elżbieta Wania, dyrektor Polskiej Szkoły Podstawowej oraz Danuta Banot, była dyrektor miejscowego przedszkola.

– 60 lat w życiu każdego człowieka to czas pracy, zabawy, odpoczynku, to chwile wesołe i smutne. 60 lat naszego Koła to setki byłych członków oraz 145 obecnych. To aktywna praca wszystkich zarządów Koła, to w końcu szereg imprez, akcji, występów, prób, a także tysiące darmowych godzin przepracowanych przy budowie i upiększaniu Domu PZKO – mówił, otwierając spotkanie, prezes Miejscowego Koła PZKO w Wędryni-Zaolziu, Bronisław Zawada.

Dodał, że historia Koła zawarta została w okolicznościowej publikacji, którą dzięki pomocy gminy udało się PZKO-wcom wydać i którą otrzymali goście uroczystości.

Zebranym zaprezentowali się uczniowie Polskiej Szkoły Podstawowej w Wędryni.

WSZYSTKO ZACZĘŁO SIĘ W GOSPODZIE

Miejscowe Koło PZKO w Wędryni-Zaolziu zawiązało się 23 maja 1954 r. w miejscowej gospodzie. W pierwszym zebraniu wzięło udział 36 osób, które wybrały dwunastoosobowy zarząd i trzyosobową komisję rewizyjną. Pierwszym prezesem został Franciszek Kaleta.

„Praca Koła z miejsca ruszyła ostrym tempem, nawiązując do działalności Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej, względnie polskiej sekcji Czechosłowackiego Związku Młodzieży. Zaraz w pierwszym roku istnienia Koła rozpoczął swą działalność chór męski i mieszany, urządzano zabawy taneczne, wieczory świetlicowe oraz wycieczki krajoznawcze. Gościnnie wystąpił też zespół teatralny z Nydku” – czytamy w publikacji „60 lat MK PZKO Wędrynia-Zaolzie”.

W kolejnych latach Koło nadal aktywnie się rozwijało, a członkowie starali się, by jego działalność była różnorodna i ciekawa. Do lat 80. XX wieku na bardzo wysokim poziomie stała działalność teatralna. Wystawiano corocznie jedną lub nawet dwie sztuki. Reżyserem był w tym czasie Józef Kożusznik, potem byli to: Franciszek Kaleta, Wanda Zahradnik oraz Edward Janiczek.

W parze z działalnością teatralną rozwijał się ruch śpiewaczy. Chór mieszany pod batutą Józefa Kożusznika istniał z małymi przerwami do 1984 r. Oba zespoły (tzn. teatralny i śpiewaczy) występowały nie tylko na imprezach organizowanych przez Koło, ale dawały również występy w okolicznych kołach. Brały też udział w przeglądach i konkursach, skąd przywoziły wyróżnienia i nagrody.

„Na początku lat 70. zaczął bardzo intensywnie działać Klub Młodych. Brał udział w turniejach sportowych, organizował imprezy rozrywkowe, kluboturnieje, kwizy, wycieczki, dyskoteki, winobrania. Zorganizował nawet kurs tańca towarzyskiego” – przypominają autorzy jubileuszowego opracowania.

Członkowie Klubu Młodych mocno udzielali się również przy budowie Domu PZKO. Jego uroczyste otwarcie nastąpiło 29 maja 1977 r. i dla polskiej społeczności było prawdziwym patriotycznym świętem.

ZAPALEŃCY, SPOŁECZNICY, PATRIOCI

Świeżo wybudowany Dom PZKO był ładny i funkcjonalny. Znajdowały się w nim duża sala, scena, salka do zebrań, kuchnia i zaplecze sanitarne. W tej postaci przetrwał do dziś. Tyle, że PZKO na Zaolziu to nie tylko budynek. Tworzą go przede wszystkim ludzie z wielkim sercem. Początkowo tamtejsze Koło liczyło 36 członków. W ciągu kolejnych lat jego liczebność wzrastała, aż osiągnęła swój punkt kulminacyjny pod koniec lat 80., kiedy to Koło zrzeszało prawie 190 członków.

„Dziś nasze Koło PZKO liczy około 150 osób. Większość z nich to zapaleńcy, społecznicy, którzy poświęcają swój wolny czas i energię, a często i środki finansowe dla dobra Koła. Jedyną ich satysfakcją jest radość z dobrze wykonanej pracy, uznanie i podziękowanie, czy co najwyżej przyznawane odznaczenia związkowe. Takich bezinteresownych ludzi w 60-letniej historii naszego Koła jest bardzo wielu” – czytamy w jubileuszowej monografii.

W 2004 r. na Zaolziu powstał Klub Zabawy i Sportu, który organizuje wiele imprez dla dzieci oraz dorosłych. Wyróżnia się również Klub Kobiet, który działa nieprzerwanie od ponad pół wieku. Z dużą wprawą przygotowuje posiłki na imprezy, piecze, gotuje przeróżne smakołyki, które potem można kosztować na festynach oraz balach. Panie dbają również o porządek i starają się upiększać Dom PZKO. Dawniej organizowały też piękne wystawy robótek ręcznych, których tematyka nawiązywała do tradycji wielkanocnych i bożonarodzeniowych, obrządków ludowych i tradycyjnego, śląskiego folkloru.

Koło nadal stara się organizować różne imprezy kulturalne i wycieczki. Bierze też udział w wydarzeniach organizowanych przez Zarząd Główny PZKO oraz Gminę Wędrynia. Rok kalendarzowy rozpoczyna pod koniec stycznia tradycyjnym balem. W zimie – o ile pogoda dopisze – organizowany jest również kulig dla dzieci. Kolejną atrakcją jest wiosenne smażenie jajecznicy, a także jednodniowa wycieczka piesza lub autokarowa. W latach 2003-2010 takie autokarowe wycieczki pod nazwą „Święto kwitnącej Azalii” organizowała Wanda Zahradnik. Cieszyły się one dużym zainteresowaniem pań, ponieważ zwiedzano ogrody w Polsce. Dziś zaolziańscy PZKO-owcy organizują jednak raczej piesze wycieczki w góry.

Kolejną atrakcją po wakacjach jest „Święto Ziemniaka”, a na początku grudnia w Kole odbywa się doroczne zebranie członkowskie połączone z wizytą Mikołaja i wystawą polskich książek.

Zdjęcia: WITOLD KOŻDOŃ

Sala Domu PZKO w Wędryni-Zaolziu z trudem pomieściła wszystkich gości jubileuszowej gali.

ZAOLZIAŃSKIE OSKARY

Wszystkie te wydarzenia, a także bogatą historię Koła przedstawiła w skrócie prezentacja multimedialna przygotowana przez Ewę Bartulec. Po wspomnieniowym pokazie rozpoczął się program artystyczny. Na scenie w programie „Podróż w czasie” zaprezentowali się Agata Mitrenga oraz zespół „Uśmiech” z Polskiej Szkoły Podstawowej w Wędryni, Marysia Mrózek z Przedszkola w Wędryni-Zaolziu oraz Marek Janiczek i Staś Mitrenga. W scence „Kunia znasz” wystąpili Mariusz i Witek Lisztwanowie, Edward Janiczek bawił zebranych monologiem górala, a uczniowie Polskiej Szkoły Podstawowej w Wędryni zaprezentowali scenkę pt. „Czyjo wina” autorstwa Adama Wawrosza. Konferansjerami byli Marek Pinkas i Daniel Bartulec.

W drugiej części programu rozdano Zaolziańskie MiniOskary. I tak w kategorii „Prezes 60-lecia” zwyciężył najdłużej prowadzący zaolziańskie koło Bronisław Zawada. Laureat jest członkiem PZKO od 1963 r., a w zarządzie pracuje od 1973 r. W latach 1973-86 pełnił funkcję sekretarza, a rok później został prezesem. Posiada odznaczenia PZKO łącznie ze srebrną odznaką „Zasłużony dla Związku” II stopnia. Zaolzianie wybrali ponadto „Prezesa 60-lecia in memoriam”, którym został Franciszek Kaleta.

Do „Galerii sławy” trafiły Wanda Zahradnik oraz Ewa Kulig, natomiast w kategorii „Gospodarz 60-lecia” triumfował Gustaw Broda. W kategorii „Czyn społeczny ostatnich lat” zwyciężyło zadaszenie parkietu tanecznego i podium dla orkiestry”, czyli największa realizowana ostatnio inwestycja w ramach Koła. W kategorii „Sekcja 60-lecia” zwyciężył Klub Kobiet działający nieprzerwanie od 1957 r. Z kolei tytuł „Osobowości Zaolzia” przyznano Antoniemu Szpyrcowi, najbardziej znanemu na Śląsku Cieszyńskim – i to po obu stronach granicy – członkowi wędryńskiego Koła. Na koniec PZKO-owcy przyznali nagrodę specjalną dla „najlepszego wodzireja, konferansjera, księgowego”. Otrzymała ją Irena Broda, skarbnik Koła.

KONSULAT DZIĘKUJE I OBIECUJE

Dziękując gospodarzom wieczoru wójt Wędryni Bogusław Raszka, przypomniał, iż niedawno jubileusz 90-lecia obchodziła wędryńska „Czytelnia”. – W „Głosie Ludu” napisano potem, że sala pękała w szwach. Patrząc dziś na waszą salę można powiedzieć, że pęka ona nie tylko w szwach, ale także poza nimi. I z tego się ogromnie cieszę, bo w tym widzę sens naszego działania. I wierzcie mi albo nie, ale zawsze czuję się między wami jak w drugiej „Czytelni” – mówił Raszka.

Poinformował przy tym zebranych, że Anna Olszewska, konsul generalna RP w Ostrawie, nie mogła niestety z ważnych powodów rodzinnych uczestniczyć w sobotniej uroczystości.

– W zamian jednak obiecała pewne finanse dla waszego Koła, a razem z tą deklaracją przekazała okolicznościowy list – mówił Raszka.

„Z okazji pięknego jubileuszu 60-lecia Miejscowego Koła PZKO Wędrynia-Zaolzie, Konsulat Generalny w Ostrawie składa serdeczne gratulacje i wyrazy uznania dla ogromnego dorobku na rzecz utrwalania polskiej historii i tradycji na Śląsku Cieszyńskim. Uroczystość jubileuszowa to okazja do wzruszających wspomnień, podsumowań i refleksji. Przede wszystkim jednak to okazja do wyrażenia wdzięczności dla wszystkich pokoleń członków Koła. Tych, którzy rozpoczęli krzewienie polskości na Zaolziu i tych, którzy kontynuują ich dzieło dzisiaj. To dzięki ich i waszej pracy kolejne generacje młodych Polaków w Republice Czeskiej mogą zdobywać wiedzę o kulturze swoich ojców, poznawać wartości, które określają i umacniają w nich poczucie własnej tożsamości i własnych korzeni” – napisała konsul Olszewska.

Na koniec Bogusław Raszka przywołał zaś starą sentencję, która mówi, że życia nie bierze się garściami, ponieważ przecieka ono przez palce. – Chcę powiedzieć, że życie naprawdę szybko przed nami ucieka. Dbajmy więc, by nasze tradycje, spotkania, wszystkie sympatie, które się tutaj zawiązały, nie przeciekały nam przez palce. Tylko życie poświęcone innym jest bowiem warte przeżycia – stwierdził Bogusław Raszka.

WITOLD KOŻDOŃ

Od starych maszyn do multimediów

W tym roku minęło 85 lat od założenia pierwszej szkoły handlowej w Czeskim Cieszynie, której spadkobiercą jest dzisiejsza Akademia Handlowa. Równocześnie upłynęło 65 lat od rozpoczęcia nauczania w klasach polskich. W szkole jubilatce dużą rolę odgrywała zawsze technika. Przed dziesiątkami lat były to maszyny do pisania i proste maszyny liczące, teraz „handlówka" wyposażona jest w urządzenia multimedialne i aż siedem klasopracowni komputerowych.

Jednym z najważniejszych urządzeń technicznych w szkole handlowej była dawniej maszyna do pisania. Duża, ciężka, z klawiaturą, w którą mocno trzeba było bębnić palcami, by czcionki prawidłowo odbiły się na papierze. – W czasach, kiedy tu uczyłam, lekcje pisania na maszynie odbywały się w dwóch dużych klasach, oddzielonych tylko przesuwanymi drzwiami. Kiedy w każdej klasie pisało równocześnie po kilkanaście osób, panował straszny hałas – wspomina emerytowana nauczycielka Urszula Mendrek, która pracowała w szkole od 1969 do 1999 roku, a prócz nauki pisania na maszynie i korespondencji gospodarczej uczyła przede wszystkim ekonomiki przedsiębiorstw. Nic dziwnego, że w latach 70. ściany klasopracowni do nauki maszynopisu i korespondencji gospodarczej pokryto dźwiękochłonną boazerią. – W naszej szkole pisało się na maszynach marki „Consul", które były bardzo dobre, ale też ciężkie. Skomplikowane było ich zawożenie do warsztatów naprawczych. Nasze uczennice odnosiły tradycyjnie sukcesy w konkursach pisania na maszynie na szybkość, i to w skali całego kraju. Każda była przyzwyczajona do „swojej" maszyny, bywało więc, że woziliśmy je też na konkursy – opowiada pani Urszula. Dodaje, że w latach 80. szkoła posiadała też kilka nowoczesnych, jak na te czasy, maszyn elektronicznych „Optima" NRD-owskiej produkcji, które wkrótce jednak zostały wyparte przez komputery.

Urszula Mendrek i Dagmar Vitásková wspominają czasy, kiedy pisało się na NRD-owskich „Optimach".

Dyrektorka Krystyna Bonček zaprasza na Dzień Otwarty.

Pisma maszynowego nauczano metodą bezwzrokową, przy użyciu wszystkich dziesięciu palców. Jej zasady obowiązują do dziś, zmienił się natomiast sposób jej przyswajania. Obecnie do nauki pisania na klawiaturze komputera stosuje się specjalny program. – Uważam, że jest to bardziej motywujące dla uczniów, ponieważ dopiero po wykonaniu określonych zadań mogą przejść na wyższy poziom. Tak, jak w grach komputerowych – uśmiecha się nauczycielka.

W programach nauczania ustawione były minimalne limity prędkości pisania na maszynie, które uczniowie powinni byli osiągać w poszczególnych klasach. W przypadku maszyn mechanicznych stawiali 200-300 znaków na minutę. Komputeryzacja podniosła wydajność. Dagmar Vitásková, która obecnie uczy tego przedmiotu, podaje, że uczniowie osiągają prędkość 400-500 znaków, a aktualny szkolny rekordzista ponad 700. Osobnym rozdziałem było poprawianie błędów w pismach sporządzonych na maszynie. To był problem, którego dzisiejsi uczniowie piszący na klawiaturze komputera w ogóle nie znają. – Błędy poprawiało się albo za pomocą kupowanych w sklepie papierniczym specjalnych papierków korekcyjnych pokrytych warstwą wybielającej substancji, albo też mazało się je zwykłą gumą. My, nauczycielki, patrzyłyśmy na to nieprzychylnym okiem, bo ścinki z gumy wpadały do maszyn i zanieczyszczały je – wspomina Urszula Mendrek.

KSIĘGOWOŚĆ MNIEJ STRASZNA

Jednym z najważniejszych przedmiotów w Akademii Handlowej była zawsze księgowość. Jadwiga Ondrejička przez ponad 30 lat uczyła tego przedmiotu. Na emeryturę odeszła w 2008 roku. Wtedy uczniowie zdawali już maturę na komputerach. Choć nauczycielka przez dziesiątki lat była przyzwyczajona do ręcznego księgowania, nie ma cienia wątpliwości, że nowoczesne technologie w rewolucyjny sposób ułatwiły naukę i pracę.

– Cel i zadania księgowości były i zostaną jednakowe – precyzyjne i wiarygodne ujęcie wszystkich procesów handlowych w jednostkach pieniężnych. Zmieniały się natomiast i udoskonalały środki służące do opracowania danych księgowych – mówi nauczycielka. – Historycznie najdłużej prowadzono księgowość ręcznie. Bezbłędne i czytelne wystawianie dokumentów księgowych i prowadzenie ksiąg rachunkowych było bardzo żmudne. Do rocznego zamknięcia ksiąg rachunkowych trzeba było sporej kondycji psychicznej, a szukanie pomyłek w stertach najróżniejszych arkuszy doprowadzało księgowe do obłędu. Właśnie to zrażało często uczniów do podejmowania pracy w księgowości. Ile ja się nasłuchałam zdań typu: „Pracować jako księgowy? Nigdy!" – wspomina pani Jadwiga.

Kiedy w szkole zainstalowano nowoczesne technologie i uczniowie zaczęli uczyć się praktycznego księgowania na komputerach, wiele się zmieniło. Najpierw jednak sami nauczyciele musieli przebrnąć przez gąszcz nowych umiejętności. – Uczyliśmy się sami według algorytmów i instrukcji opracowanych przez autorów oprogramowania. Pomagaliśmy sobie nawzajem, pracowaliśmy w domu z wersjami demonstracyjnymi – przyznaje Jadwiga Ondrejička. Dodaje, że uczniowie bardzo szybko zrozumieli, że jeżeli precyzyjnie wprowadzą dane do poszczególnych modułów programu, niezmiernie ułatwią sobie pracę. Niemal wszystkie kolejne czynności program wykona za nich: sporządzi bilanse, wykazy roczne, zeznania podatkowe... Praca księgowego stała się mniej straszna.

OLBRZYM POSZEDŁ W ZAPOMNIENIE

Pierwsze komputery zaczęto wprowadzać w szkole na przełomie lat 70. i 80. Na początek był to nieduży Cellatron podarowany przez Hutę Trzyniecką. Drugim komputerem była, także pochodząca z Huty, Gama – pokaźnych rozmiarów maszyna typu mainframe, zajmująca sporo miejsca w dużej klasopracowni. Tam odbywały się lekcje przedmiotu, który był poprzednikiem dzisiejszej informatyki. Wówczas nosił długą nazwę: mechanizacja ewidencji i prac obliczeniowych. W polskich klasach jego wykładowcą był nieżyjący już Emil Łabaj. Ponieważ sama jestem absolwentką ówczesnej Średniej Szkoły Ekonomicznej, pamiętam, jak nauczyciel z zapałem przekonywał nas, że komputery to wspaniała rzecz. Wówczas nie bardzo podzielaliśmy jego zdanie, ponieważ naszego „olbrzyma" trzeba było karmić żmudnie sporządzanymi kartami dziurkowanymi, a mało przejrzyste zestawienia, które wypluwała maszyna, nie wzbudzały w nas specjalnego zachwytu.

W 1988 roku Średnia Szkoła Ekonomiczna otrzymała pierwszych pięć sztuk czechosłowackich komputerów osobistych IQ 151. Dla przypomnienia – to były te komputery, które podłączało się do czarno-białych telewizorów, a dane wgrywało się z kaset magnetofonowych. Pierwsza klasopracownia wyposażona w komputery PC została oddana do użytku w roku szkolnym 1990-1991. – Nasza pierwsza sieć komputerowa składała się z ośmiu komputerów. Dwóch uczniów pracowało przy jednym urządzeniu. Tworzyli proste programy, uczyli się głównie algorytmizacji i przepisywania algorytmów w języku Basic. Później zaczęły powstawać gotowe programy dla użytkowników i zaczęliśmy odchodzić od nauki programowania – wspomina dyrektorka szkoły, Krystyna Bonček. I nawiązuje do teraźniejszości: – Teraz mamy w szkole siedem pracowni komputerowych – po dwie do lekcji informatyki i języka obcego, po jednej do nauki księgowości, pisania na komputerze i korespondencji oraz firm symulacyjnych. Trzy z nich w bieżącym roku szkolnym wyposażamy w nowe meble i sprzęt. Na przykład klasopracownia dla firm symulacyjnych będzie do złudzenia przypominała prawdziwe biuro firmowe typu open space. Realizujemy bowiem projekt wartości 3 mln koron dofinansowany z programu operacyjnego „Kształcenie dla zdolności konkurencyjnej".

Praktycznego księgowania uczy się dziś na komputerach.

Zdjęcia: DANUTA CHLUP

Dyrektorka dodaje, że wszystkie klasy w szkole wyposażone są w urządzenia prezentacyjne, a nauczyciele mają na biurkach komputery. – W ramach programu „UE Pieniądze dla szkół" nauczyciele opracowali multimedialne materiały edukacyjne, które wykorzystują na lekcjach. Całe grono pedagogiczne zostało przeszkolone z zakresu przygotowania prezentacji, bo przecież wśród nauczycieli są nie tylko informatycy, ale też na przykład lingwiści – wyjaśnia Krystyna Bonček.

O tym, jak technologie multimedialne są wykorzystywane na lekcjach języków, przekonuję się, zaglądając do klasy II C na lekcję języka polskiego. Nauczycielka Dorota Jansa właśnie przybliża uczniom niezbyt lubiane przez młodzież „Dziady" Adama Mickiewicza, korzystając z programu, który przedstawia lektury szkolne w formie komiksów. – Uczniowie powinni, oczywiście, przeczytać „Dziady". Ale nie każdy przez to przebrnie i zrozumie ten trudny utwór. Tutaj zapoznają się z jego treścią w przystępny sposób – wyjaśnia polonistka. I dodaje, że korzysta na lekcjach też m.in. z programów, dzięki którym uczniowie mogą poznać niektóre utwory poetyckie w atrakcyjnej dla nich wersji śpiewanej. – Myślę, że w ten sposób prowadzone zajęcia są bardziej interesujące od lekcji, gdzie nauczyciel tylko dyktuje, a my zapisujemy wykład do zeszytów. W ten sposób więcej zapamiętamy. Ostatnio mieliśmy na przykład prezentacje o architekturze i różnych okresach literackich – mówi uczennica Daria Piechota.

DANUTA CHLUP

DZIEŃ OTWARTY
również dla absolwentów

W czwartek 11 grudnia odbędzie się Dzień Otwarty w Akademii Handlowej. Szkoła zaprasza w swoje progi w godz. 8.00-17.00. – Przygotowaliśmy dla zwiedzających spacer po wszystkich klasopracowniach, w centrum informacji dowiedzą się wiele ciekawego na temat szkoły. Zapraszamy nie tylko uczniów klas dziewiątych, ale też absolwentów szkoły, dla których przygotowana będzie kawiarenka – zapowiada dyrektorka Krystyna Bonček. Kolejny Dzień Otwarty zaplanowany jest na 27 stycznia przyszłego roku. Dyrekcja szkoły zamierza w przyszłym roku szkolnym ponownie otworzyć czesko-polską klasę mieszaną. **(dc)**

Dlaczego polskie miasta się wyludniają?

Z analizy demografów wynika, że w najbliższych latach utrzyma się tendencja spadku liczby mieszkańców większości dużych miast w Polsce ze względu na migrację ludności na obszary podmiejskie bądź ujemny przyrost naturalny.

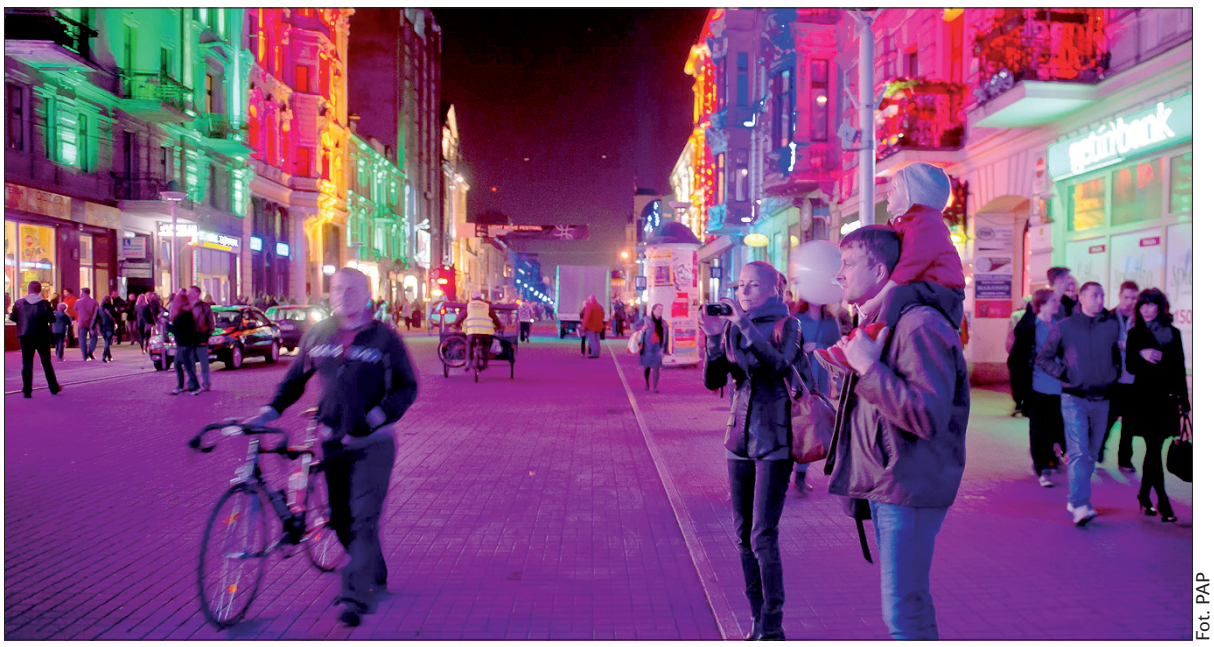

Fot. PAP

Z analizy demografów wynika, że ubywa mieszkańców w polskich miastach.

W ciągu ostatnich 20 lat najwięcej mieszkańców spośród dużych polskich miast straciły m.in. Łódź, Częstochowa, Wałbrzych oraz miasta Górnego Śląska: Katowice, Bytom, Sosnowiec, Ruda Śląska czy Zabrze. Tak wynika z opracowania „Depopulacja dużych miast w Polsce", przygotowanego przez demografa dr. hab. Piotra Szukalskiego z Instytutu Socjologii Uniwersytetu Łódzkiego.

W Polsce dużych miast, które liczą przynajmniej 100 tys. mieszkańców, było w 1970 r. 29, w 1990 – 43, zaś w 2000 r. – 41. Obecnie jest ich 39. W ostatnim dwudziestoleciu (w latach 1995-2013) w większości z nich nastąpił spadek liczby mieszkańców – jedynie w sześciu z nich nastąpił wzrost liczby ludności.

Mieszkańców przybyło w miastach największych i najbardziej atrakcyjnych z punktu widzenia rynku pracy, tj. Warszawie i Krakowie, albo w stolicach regionów relatywnie młodych demograficznie, w przypadku których stolica województwa nie ma w pobliżu żadnej konkurencji, np. Białymstoku, Olsztynie, Zielonej Górze czy Rzeszowie.

Zdecydowana większość dużych miast wyludniała się, trzy z nich utraciły miano dużego miasta, zaś w przypadku 11 miast utrata mieszkańców była bardzo duża i przekroczyła 10 proc. Rekordzistą pod tym względem jest Bytom, którego liczba ludności zmniejszyła się o niemal jedną czwartą.

Zdaniem Szukalskiego, proces zmniejszania się liczby ludności przyspieszył w ostatnich latach, jednak w przypadku Łodzi czy miast Górnego Śląska miał w tym okresie bardzo stabilne tempo. Demograf zwrócił uwagę, że miasta o największym obecnie tempie spadku liczby mieszkańców w czasach PRL były typowymi monokulturami przemysłowymi.

– Ich gospodarka oparta o wielkie przedsiębiorstwa specjalizujące się w wydobyciu węgla, hutnictwie, chemii przemysłowej czy włókiennictwie, po otwarciu się Polski na światową konkurencję, upadła – zaznaczył Szukalski. Jego zdaniem do szybkiego tempa depopulacji prowadziły ich niższe możliwości rozwoju, w połączeniu – jak to miało miejsce w przypadku miast Górnego Śląska i Wałbrzycha – z brakiem napływu nowych mieszkańców i migracjami powrotnymi osób, które uzyskawszy uprzywilejowane emerytury, decydowały się na powrót w rodzinne strony.

Głównym czynnikiem prowadzącym do spadku liczby ludności są migracje, przede wszystkim na obszary podmiejskie, które są oznaką procesu suburbanizacji. Szukając bardziej korzystnych warunków życia, zamożniejsza ludność większych miast osiedla się na okalających je terenach. Jedynie w przypadku Białegostoku, Chorzowa, Dąbrowy Górniczej, Gorzowa Wielkopolskiego, Łodzi, Rzeszowa, Szczecina i Wrocławia ważniejszym czynnikiem zachodzących zmian niż migracje wewnętrzne był przyrost naturalny.

Ujemny przyrost naturalny najbardziej wyraźny jest w Łodzi – w ciągu 20 lat liczba zgonów w stosunku do liczby urodzeń była wyższa o ponad 86 tys. – W tym mieście mniej niż jedna piąta spadku liczby ludności wynikała z salda migracji. Spadek ten był wyraźnie zdominowany przez wpływ ujemnego przyrostu naturalnego – zaznaczył demograf.

Liczbowo w ostatnich 20 latach najwięcej mieszkańców straciły: Łódź (niemal 112 tys.), Bytom (ponad 53 tys.) oraz Katowice (ponad 47 tys.). Procentowo najwięcej ubyło mieszkańców Bytomia (23,5 proc.), Wałbrzycha (15,3 proc.) i Rudy Śląskiej (14,7 proc.).

Najwięcej mieszkańców zyskała w ciągu ostatnich 20 lat stolica – niemal 90 tys., Rzeszów – niemal 23 tys. oraz Białystok – prawie 17 tys.

Zdaniem Szukalskiego należy spodziewać się, iż prawdziwe okażą się prognozy demograficzne mówiące o dalszym spadku liczby ludności dużych miast z uwagi na dalszy ciąg procesu suburbanizacji. Jedynie kilka najbardziej prężnych ośrodków miejskich oprze się tej tendencji.

– W efekcie już za 4-5 lat z listy dużych miast ubędzie kolejne – Legnica, a następnie w ciągu dalszych 2-3 lat – Chorzów i Kalisz – prognozuje Szukalski.

W przyszłości zaś demografowie spodziewają się etapu reurbanizacji. Wynikać ma ona z połączenia utrzymującej się atrakcyjności wielkomiejskich aglomeracji, głównie dla ludzi młodych, obniżenia wygórowanych cen nieruchomości w centrach tych miast oraz ich przebudowy, zgodnie z procesem rewitalizacji.

– Jednocześnie zamiast mówić o dużych miastach, mówić się będzie o funkcjonalnych obszarach miejskich, tworzonych przez duże miasta i zurbanizowane tereny bezpośrednio je okalające – zaznaczył dr Szukalski. **(PAP)**

Tysiąc polonijnych duszpasterzy

W 25 krajach świata jest prowadzone duszpasterstwo polonijne przez Polskie Misje Katolickie, w których pracuje ok. 1000 polskich księży. Jak powiedział Polskiej Agencji Prasowej delegat KEP ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej bp Wiesław Lechowicz, w ponad 2 tys. ośrodkach na całym świecie są celebrowane msze św. w języku polskim, natomiast w 25 miejscach ta działalność duszpasterska jest skoordynowana w strukturach Polskich Misji Katolickich. – Mimo zmieniających się sytuacji to parafia polska jest tym czynnikiem integrującym polskich emigrantów i podtrzymującym ducha polskiego i chrześcijańskiego – ocenił bp Lechowicz.

Polskie Misje Katolickie są prowadzone: w Anglii i Walii, Argentynie, Australii i Nowej Zelandii, Austrii, Belgii, Brazylii, Chile, Dani, Francji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Izraelu, Kanadzie, Luksemburgu, Niemczech, Republice Południowej Afryki, Stanach Zjednoczonych, Szkocji, Szwajcarii, Szwecji, Turcji, na Węgrzech i we Włoszech.

– Księża troszcząc się o pogłębianie religijności Polaków przebywających na emigracji, prowadzą działalność duszpasterską w grupach, bo tylko taka forma działalności daje szansę, że wiara osób w niej uczestniczących będzie bardziej świadoma – podkreślił hierarcha.

Zaznaczył jednocześnie, że oprócz poziomu podstawowego i wspólnotowego, prowadzone jest też duszpasterstwo indywidualne w ramach działalności edukacyjnej, kulturalnej, społecznej, charytatywnej, a w wielu miejscach prowadzone są polskie szkoły, w których nauczana jest nie tylko katecheza, ale również język polski, historia, geografia.

Bp Lechowicz podkreślił też, że dużą wagę polscy księża przywiązują do działalności charytatywnej, angażując się przede wszystkim w opiekę nad ludźmi, którzy potrzebują pomocy, zwłaszcza z otrzymaniem pracy, znalezieniem mieszkania oraz rozwiązywaniem różnych problemów z którymi spotykają się na co dzień. Wiele osób korzysta z pomocy polskich placówek duszpasterskich, a także z jadłodajni.

– Kościół polski poza granicami kraju włącza się w bardzo żywy nurt duszpasterstwa emigracyjnego, by miały miejsce inicjatywy służące podtrzymywaniu i pogłębianiu więzi z Polską. W szkołach są organizowane różnego rodzaju wycieczki do Polski oraz spotkania ze znanymi Polakami – podkreślił bp Lechowicz.

Fot. PAP

Spotkanie prezydenta Bronisława Komorowskiego z polskimi misjonarzami z całego świata.

Przykładem może być Polska Misja Katolicka w Argentynie, gdzie polscy misjonarze pracują na terenie 25 diecezji. Zbudowali dziesiątki kościołów, kaplic, szkół, plebanii i sal katechetycznych. Siostry zakonne pracują w szkolnictwie, w szpitalach i przy parafiach. Natomiast rektor PMK przewodniczy nabożeństwom z okazji świąt narodowych w Martin Coronado oraz w Buenos Aires. Odwiedza Polskie Towarzystwa w Argentynie z okazji świat narodowych oraz uroczystości kościelnych. Odwiedza polskich misjonarzy pracujących w Argentynie. Współpracuje również z Polską Placówką Dyplomatyczną w Buenos Aires i uczestniczy w świętach organizowanych w Ambasadzie RP w Buenos Aires.

Oceniając działalność duszpasterstwa polonijnego, bp Lechowicz podkreślił, że ksiądz dla emigranta polskiego pełni funkcję nie tylko duchownego, ale często psychologa, pedagoga, prawnika, nauczyciela. – Niejednokrotnie ksiądz jest dla Polaków na emigracji takim jedynym punktem oparcia i odniesienia – zaznaczył. **(PAP)**

Malowanie »na odwrót«

Fot. JACEK SIKORA

Wystawę obrazów na szkle Antoniego Szpyrca można oglądać do 20 grudnia.

W Galerii MOST, znajdującej się przy łączącym Cieszyny moście Przyjaźni, od środy można podziwiać malowane na szkle obrazy Antoniego Szpyrca, twórcy ludowego i historyka-amatora, autora kilku książek o Jabłonkowie. Sam artysta nie mógł przyjechać na wernisaż

Jedna z organizatorek wystawy „Na szkle malowane", Gertruda Chowanioková, przypomniała za to, że malowaniem na szkle artyści parali się już w wiekach XIII i XIV, do naszej części Europy ta forma sztuki dotarła w wieku XIX z Włoch. Z kolei o twórczości Antoniego Szpyrca opowiedział krótko jego brat Władysław, też plastyk, twórca wielu afiszów.

– Większość artystów, tworzących obrazki na szkle, podejmuje w swoich pracach tematykę religijną. Mój brat różni się od nich, jego obrazy są świeckie, cywilne, Antek utrwala na nich tradycje, zwyczaje ludowe, a przede wszystkim zaś Jabłonków, nasze miasto rodzinne – podkreślił Władysław Szpyrc. Przypomniał, że tworzenie obrazów na szkle jest specyficzne, polega na malowaniu na wewnętrznej powierzchni szyby, stosuje się odwrotny cykl malowania, bez dalszych i bliższych planów. – Artysta musi malować jak gdyby „na odwrót". Brat jednak mówi zawsze, że jako mańkutowi, nie sprawia mu to problemów – żartował młodszy ze Szpyrców.

Antoni Szpyrc malowaniem na szkle zainteresował się w połowie lat 80. ubiegłego wieku, jako członek Sekcji Folklorystycznej przy Zarządzie Głównym Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. W wywiadzie dla „Głosie Ludu" opowiadał, że zachęcił go do tego Karol Piegza, wielki znawca i miłośnik folkloru. Wystawę można oglądać do 20 grudnia, w dni robocze w godz. 9.00-15.00, w soboty 13 i 20 grudnia zaś od 9.00 do 13.00. **(kor)**

»Gorole« z jubileuszowym kalendarzem

Wrażeniami w pobytu w Gruzji – raju pod Kaukazem – już dziś podzielą się członkowie grupy turystycznej „Gorole". Premierowa projekcja z ostatniej wyprawy karwińskich pasjonatów turystyki rozpocznie się o godz. 18.00 w Domu PZKO w Karwinie-Frysztacie. Przy okazji będzie można kupić nowy, jubileuszowy kalendarz „Podróże w odwrotnym kierunku 2015" z najpiękniejszymi fotografiami z podróży „Goroli". Jubileuszowy – bo w przyszłym roku grupa obchodzić będzie 15-lecie swojego istnienia.

– Malownicze pejzaże zakaukaskiej krainy to wyzwanie, które podjęliśmy po raz drugi. Najnowsza multimedialna projekcja przyniesie więc tradycyjnie nie tylko piękne fotografie, autentyczną muzykę i pasjonujące opowiadania z podróży, lecz przede wszystkim pełny obraz Gruzji – raju leżącego pod szańcami Kaukazu – zaprasza w imieniu grupy „Gorole" Roman Janusz.

W czasie audiowizualnej podróży uczestnicy spotkania przeniosą się m.in. do malowniczej Tuszetii, zobaczą obronne kamienne wieże i fortyfikacje na tle majestatycznych czterotysięczników, pogranicze Czeczenii i Dagestanu, Upliscyche – starożytne skalne miasto czy Swaneti – skarbiec Gruzji nazywany kaukaskim Tybetem. Dowiedzą się, jak wygląda gościna u Gruzinów, jak można wspiąć się na monumentalny szczyt Kazbeg (5047 m), poznają Tbilisi – kulturalny i kulinarny szczyt ekspedycji oraz fascynujące Zakaukazie. Po audiowizualnej podróży turyści zapraszają na tradycyjne „Spotkanie z Gorolami" organizowane przez Klub PZKO – będą muzyka, poczęstunek, coś do picia. **(ep)**

Konfederacja Spiska
www.monarchia.info.pl
biuro@monarchia.info.pl
GL-574

CATERING ŻARełko
- przyjęcia okolicznościowe w domu klienta
- korytka
- wesela
- fontanna czekoladowa
- obiady dla firm
- bankiety, rauty
- kinder party
- imprezy plenerowe

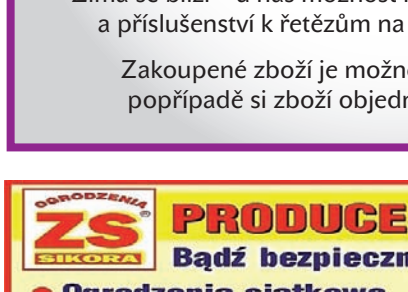

www.cateringcieszyn.pl 660 357 077
GL-107

Vážení zákazníci, majitelé půdy,
firma NETIS, a.s.
připravila pro Vás s přáním všeho dobrého
do nového roku 2015 mimořádnou nabídku obilovin

a to od 1. 12. 2014 –18. 12. 2014

- pšenice Kč 4,90
- oves Kč 5,00
- kukuřice Kč 5,50

* mačkaný oves Kč 5,00
* ječmen Kč 4,50

* odběr POUZE v prodejně NETIS, a.s. Návsí

Po-Pá 7.00 – 15.00

tel. 777 753 656

!!! POZOR !!!

Zima se blíží – u nás možnost nakoupení sněhových řetězů a příslušenství k řetězům na traktory, nakladače a jiné.

Zakoupené zboží je možné odvést firemními auty, popřípadě si zboží objednat na tel. 777 753 656.
GL-259

OGRODZENIA ZS SIKORA
PRODUCENT OGRODZEŃ
Bądź bezpieczny i ogródź swój Dom !
- Ogrodzenia siatkowe
- Ogrodzenia panelowe
- Ogrodzenia klinkierowe
- Automatyka
- Bramy garażowe

Nowo otwarty oddział w Trzyńcu obok przystanku "Obecní domy"
www.ogrodzeniazs.pl email:plotyzs@seznam.cz
mob. 732 683 665
TŘINEC, ul. Frýdecká 572 tel/fax: 558 320 353
GL-194

SIMPLY CLEVER
ŠKODA

Přijďte se seznámit s vozem nová ŠKODA Fabia a vyhrajte účast na hokejové události roku 2015!

Přivítejte nového automobilového šampiona! Vyhraje to u vás tvary ostrými jako čerstvě nabroušená brusle, spoustou prostoru pro váš rodinný tým i komfortem a technikou z vyšší ligy. Navíc můžete soutěžit o **dvě vstupenky na utkání Kanada – Česká republika na MS IIHF v ledním hokeji 2015 a zapůjčení vozu nová ŠKODA Fabia s plnou nádrží na 4 dny!**
Více na fabianahokej.cz

Těšíme se na vás
Datum: 5. 12. 2014, Mikulášský jarmark, Kulturní dům TRISIA a.s.

ŠKODA Finance od ŠkoFINu

Váš autorizovaný prodejce ŠKODA:

KARIREAL a.s.
Frýdecká 272
739 61 Třinec
Tel.: 558 996 113
www.karireal.cz

KARIREAL
GL-119

Wilgoć w domu, mokre piwnice?
Pojawia się pleśń, grzyb i nieprzyjemny zapach? Straszą wysokie koszty ogrzewania?

Mamy dla Państwa skuteczne rozwiązanie!

Wizyta rzeczoznawcy z dokładną analizą przyczyn zawilgocenia oraz oferta cenowa – gratis!
Stosujemy wyłącznie najlepsze materiały z gwarancją producenta – to gwarantowana jakość usługi!
www.ajesucho.cz
e-mail: **ajesucho@seznam.cz**
tel.: 608 772 213

GL-160

Zareklamuj się w
»GŁOSIE LUDU«
Na Twój telefon czeka
BEATA SCHÖNWALD
doradca ds. reklamy
Tel. 775 700 896

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!
www.glosludu.cz
Aktualizowany serwis o Polakach na Zaolziu

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1. cień **6.** popularna japońska przekąska **9.** polski skaut **10.** mściciel w czarnej masce **11.** port w Szwecji z promem do Świnoujścia **12.** zawijany marynowany śledź **13.** obfity plon **14.** zmętnienie soczewki oka **15.** rzeźbiona listwa do gzymsów i dekoracji **19.** Wallenrod **22.** kuzynka karpia o srebrzystym połysku **25.** jesienny kwiat **26.** widziadło **27.** konkurentka hondy **28.** wysokogórski drapieżnik z rodziny kotów **29.** dawniej do napędu młockarni służył **32.** Matka z Kalkuty **36.** roślina znad stawów **39.** współzawodniczy z tobą w zdobyciu pierwszeństwa **40.** lokaj **41.** żartobliwie o lekarzu **42.** rozmach **43.** rozporządzenie władzy cesarskiej **44.** opiekun sądowy **45.** złamana kończyna kózki **46.** ze sceną i widownią.

PIONOWO: 1. duży pająk drapieżny **2.** binokle na długiej rączce **3.** niemoc **4.** narządy moczowe wyleczy **5.** pisał o „Trzech panach w łódce ..." **6.** na głowie średniowiecznego rycerza **7.** przybory stołowe **8.** stan w USA **16.** starodawny naturysta **17.** obok Jaworzynki **18.** wędruje i zwiedza **20.** ssak z rodziny żyraf **21.** znakomity mówca **23.** małpiatka z Madagaskaru **24.** wypasa owce na hali **29.** dramat Słowackiego **30.** luksusowy pojazd konny **31.** silnie zbudowana białogłowa **33.** biegły **34.** człowiek o rozległej wiedzy **35.** gramofon elektryczny **37.** kolega frezera **38.** zasłona w oknie nawinięta na drążek **ROZWIĄZANIE DODATKOWE (Autor sentencji: Jean Paul Sartre).**

Opr. JO

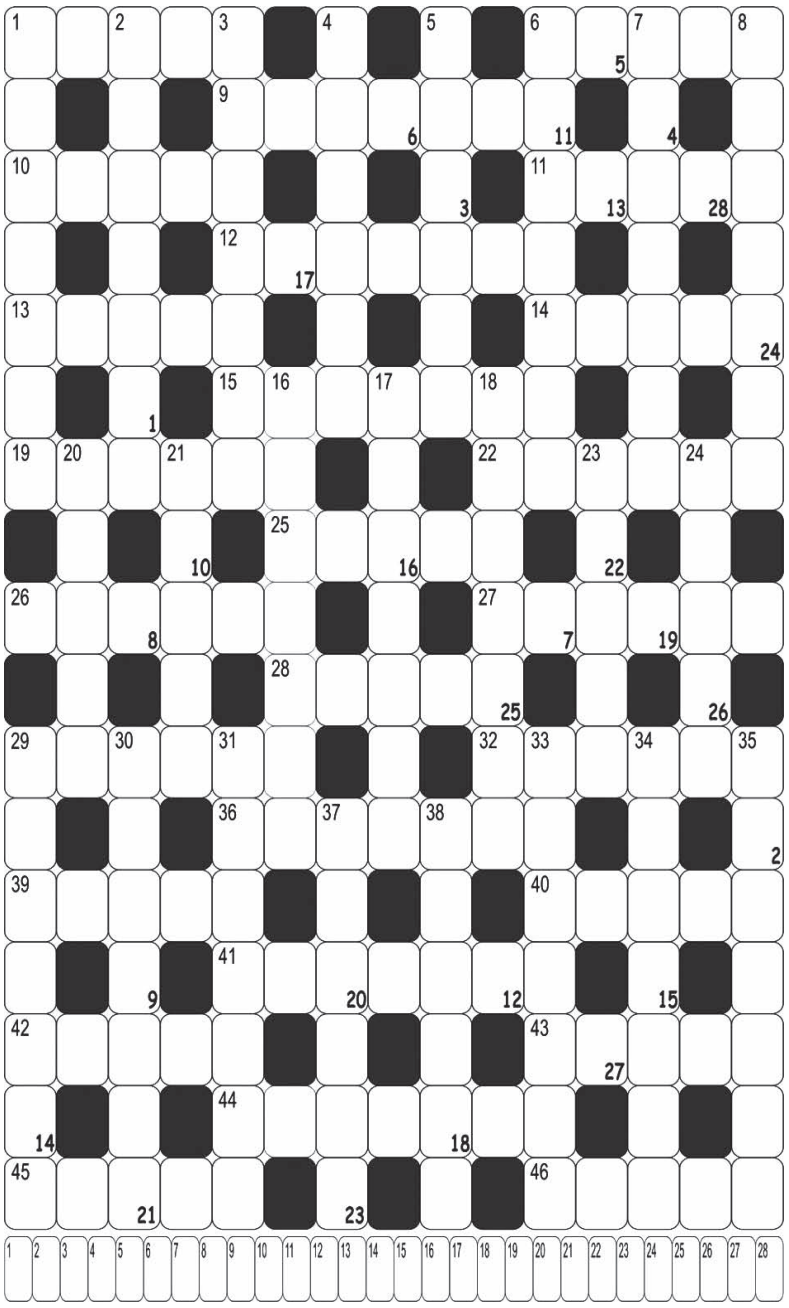

LOGOGRYF ŁUKOWATY

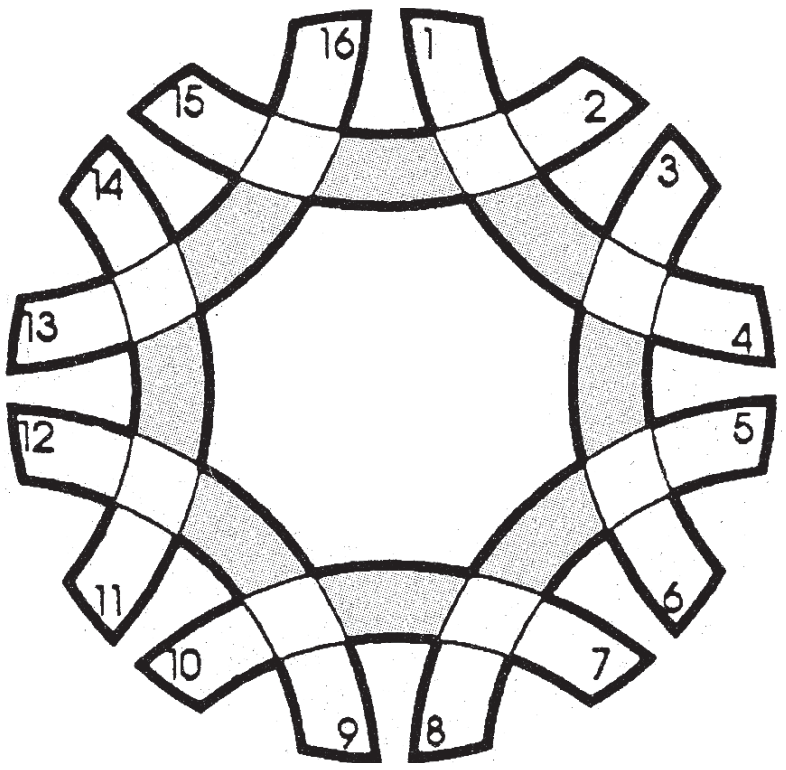

Rozwiązaniem dodatkowym logogryfu jest dokończenie fraszki Jana Sztaudyngera:

„Szczęśliwy człowiek,
Gdy się żeni,
Ma odtąd stróża
Serca i...".

1.-4. wieńczy dowcip
3.-6. dodatek do umowy
5.-8. znaczek, krzyżyk, mały iks
7.-10. specjalność włoskiej kuchni
9.-12. antonim bieli
11.-14. niemieckie imię męskie
13.-16. dwa do trzeciej potęgi
15.-2. wędzony boczek.

Wyrazy trudne: ERNST.

Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówek z 1. 11. otrzymuje **Alfred Lotter** z Suchej Górnej.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w czwartek 18. 12. br.

ALE HECA

Policajt przesłuchuje gorola, kiery widzioł wypadek.
– Tóż jak to było? – pyto.
– Co?
– Wypadek.
– Tyn ström widzicie?
– Nó widzym.
– A óni nie widzieli!...

* * *

Blóndynka pyto na poczcie przy okiynku:
– Czy to prowda, że zaś zdrożały znaczki?
– Prowda.
– Nó i wiela teraz kosztuje pięciozłotowy?

* * *

– Wystow se, że w nocy sie włómoł do mnie złodziej i przeszukoł wszystki moji kapsy.
– Nó i co?
– Wyszeł z pustymi rękami; przeca każdy dziyń robi to samo moja baba, tela, że bardży dokładnie.

* * *

W szkole. Nauczycielka sie pyto dziecek:
– Gdo wiy, wiela je w Polsce kilometrów torów kolejowych?
– A to majóm być dane z kierego roku? – zainteresowoł sie Damijanek.
– Wszystko jedno.
– Nó to mogym powiedzieć. W tysiąc sztyrysta dziesiątym roku nie było ani jednego kilometra.

* * *

Latocha poszeł do wróżki, bo już mioł swoji roki, a wciąż nie był żonaty. Spytoł, czy sie kiedy ożyni.
– Ja – powiado wróżka, jak sie podziwała do szklanej kuli – widzym twojóm przyszłóm babe.
– Naprowde? – uradowoł sie Latocha. – A jak óna sie nazywo?
– Na Latoszkula.

* * *

– Móm pietra – mówi dochtór pielęgniarce, jak sie zjawił w poczekalni pacjynt.
– Ni ma się czego bać – pocieszo go pielęgniarka. – Przeca piyrszy pana pacjent wyzdrowioł.
– To prowda – prawi dochtór – tela że jo ni móm pojęcio, co mu pómógło!

* * *

Pojechoł jedyn biznesmyn z babóm do Rzymu. Jak uwidzieli Kolosełum, biznesnym prawi:
– Widzisz, tak to je, jak sie kierysi chyto budowy, a ni mo pieniędzy, bo jóm skończyć!

Rozwiązanie krzyżówki z 1 listopada:
Poziomo: 1. CECHA **6.** PĘTAK **9.** LIGNINA **10.** UTARG **11.** SAPER **12.** ELEMENT **13.** OBRĘB **14.** IBIZA **15.** ROZGŁOS **19.** BULWAR **22.** DZIEŻA **25.** GOŁĄB **26.** RZĄDCA **27.** LICZBA **28.** NAZWA **29.** POŁYSK **32.** SZANTA **36.** KIJANKA **39.** LIPNO **40.** BASZA **41.** ROZEDMA **42.** KORFU **43.** WÓDKA **44.** PROSZEK **45.** NIASA **46.** AMANT.
Pionowo: 1. COULOMB **2.** CHABROL **3.** ALGEBRA **4.** ZGIERZ **5.** LINEAŁ **6.** PASTISZ **7.** TEPLICE **8.** KURZAWA **16.** ORGANKI **17.** GAŁĄZKA **18.** ODBLASK **20.** USZKO **21.** WIDŁY **23.** IRCHA **24.** ŻABOT **29.** PELIKAN **30.** ŁUPARKA **31.** SKORUPA **33.** ZABAWKA **34.** NASADKA **35.** AMARANT **37.** JAZGOT **38.** NUDYZM. **Rozwiązanie dodatkowe: LEPSZY WRÓBEL W RĘKU, NIŻ GOŁĄB NA SĘKU.**
Rozwiązanie dodatkowe rozetki z 1 listopada: ...NIECAŁĄ.
Rozwiązanie dodatkowe logogryfu łukowatego z 1 listopada: LEPIEJ.

Tak było, tak jest

Na fotografii sprzed I wojny św. z archiwum Władysława Owczarzego widok na ulicę Frysztacką. Na współczesnym zdjęciu Marka Santariusa ten sam fragment ulicy w Karwinie-Frysztacie.

SOBOTA 29 listopada

TVP 1

5.45 Bulionerzy (s.) **6.15** Ekspres Miłosierdzia **6.45** Pełnosprawni **7.05** Las Story **7.30** Rok w ogrodzie **7.55** Dzień dobry w sobotę **8.30** Nasza-armia.pl **9.00** Weekendowy magazyn filmowy **9.30** Jak to działa - program popularnonaukowy **10.05** Operacja Życie (s.) **10.35** Dzika Polska - Lasy pełne życia - Odkrywanie niedźwiedzia **11.10** Program rozrywkowy **11.40** Chłopi (s.) **12.45** Afryka - za głosem serca **13.45** Okrasa łamie przepisy - Na stole biskupa Krasickiego **14.20** Blondynka (s.) **15.25** Szlachetna paczka 2014 - drużyny szlachetnej paczki **15.30** Skoki Narciarskie - Puchar Świata w Kuusamo - konkurs indywidualny **16.55** Teleexpress **17.05** Skoki Narciarskie - Puchar Świata w Kuusamo - konkurs indywidualny **18.30** Rolnik szuka żony **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.25** Komisarz Alex (s.) **21.20** Hit na sobotę - Piraci z Karaibów. Na krańcu świata **0.15** Żywe trupy (s.) **1.05** American Gangster.

TVP 2

5.50 Australia - podróż w czasie - Szalone lata **7.00** M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **10.55** Program do czytania **11.10** Barwy szczęścia (s.) **11.45** Biegi narciarskie - Puchar Świata w Kuusamo - sprint techniką klasyczną **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Rodzinka.pl (s.) **15.15** Czas honoru - Powstanie **16.15** Słowo na niedzielę **16.25** SuperSTARcie **18.00** Panorama **19.05** Postaw na milion **20.05** The Voice of Poland 5 - Live **22.30** Kochaj albo rzuć **0.45** NAXOS - Grand Prix Jazz Melomani 2014.

TV KATOWICE

7.00 Raport z Polski **7.30** Echa dnia **8.00** Przystanek Ziemia **8.30** Rusz się człowieku **9.15** Zapiski Łazęgi - Krowy **9.20** Z kapitanem Cichockim dookoła świata **9.35** AgroSzansa **10.00** Za miastem **10.15** Przygód kilka wróbla Ćwirka **10.30** Szerokie tory - Jeden dzień z życia weterynarza w Moskwie **11.00** Wstęp wolny - z kulturą **11.25** Wokół ryb 2014 - Stara specjalność - stawy **11.40** Antenowe remanenty **11.50** Co u nas? **12.00** Rączka gotuje **12.30** Telenowyny **13.00** Akwen Eldorado **14.15** Co u nas? **14.20** Eurosąsiedzi **14.35** Naturalnie tak **14.50** Błyskawiczni milionerzy **16.00** Reportaż 12 **16.30** Podwodna Polska - Jezioro Hańcza **17.00** Męska strefa **17.30** 50 lat Teatru Ziemi Rybnickiej - gala jubileuszowa **18.00** Rączka gotuje **18.30** Aktualności **19.30** Ratownicy **20.15** Rawa blues **20.45** Gramy dla Was **21.00** Wszystko, co chcielibyście wiedzieć o giełdzie - ABC Inwestora **21.45** Nożem i widelcem **22.00** Aktualności Wieczorne **22.15** Wiadomości sport **22.45** Gramy dla Was **23.05** Kultowe rozmowy **23.35** Błyskawiczni milionerzy **0.40** Dekorady.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.45** Scooby Doo **8.15** Co nowego u Scooby'ego? **10.10** Ewa gotuje (mag.) **10.45** Scooby Doo na tropie mumii **12.20** Jaś Fasola **12.55** Must be the music - tylko muzyka 8 **15.05** Noc w muzeum II **17.15** Kabaretowa ekstraklasa **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.10** Kevin sam w Nowym Jorku (komedia USA) **22.40** Lepiej być nie może (komedia USA) **1.35** Komodo (horror kopr.).

TVC 1

6.45 Szalenie zakochani (s.) **7.40** Podróż po Pays de la Loire **8.10** Gejzer **8.40** Przypomnienie koncertów adwentowych 2013 **9.00** Długa mila (s.) **10.15** Wszystko-party **11.15** Sprawy detektywa Murdocha (s.) **12.00** Tydzień w regionach **12.25** Hobby naszych czasów **12.50** Spostrzeżenia z zagranicy **13.00** Wiadomości **13.05** Bajka **14.10** O białej łani (bajka) **14.40** Ranczo pod Zieloną Siódemką (s.) **15.35** Król komików (film) **17.00** Ojciec nieznany (film) **18.25** Chłopaki w akcji **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Cuda natury **21.15** Małżonkowie roku drugiego (film) **22.50** Zdrajca (film) **0.45** Tajniacy (s.).

TVC 2

6.00 Teleranek **6.05** Atlas zwierząt **6.35** Babar **7.00** Mały Książę (s. anim.) **7.30** Studio Kolega **9.00** Nasza wieś **9.30** Wędrówki w poszukiwaniu muzyki **9.55** Folklorika **10.20** Bedeker **10.50** Tajemnice martwych mężczyzn **11.35** II wojna światowa w kolorze **12.30** Refresh **12.55** Babel **13.25** Dzieci aksamitu **13.50** Sky Kapitan i świat jutra (film) **15.35** Bogowie i mity starej Europy **15.30** Islandzkie piórka **15.55** Auto Moto Rewia **16.25** Kamera w podróży **17.20** Cudowna planeta **18.15** Historie niezwykłej energii **18.45** Wieczorynka **18.55** Wieża Eiffela **19.50** Wiadomości w języku migowym **20.00** Hercules Poirot (s.) **21.35** Most (s.) **23.30** Sarajewski zamach (film) **1.35** Półmrok.

NOVA

5.55 Żółwie Ninja (s. anim.) **6.25** Król dżungli (s. anim.) **6.50** Legendy Chima (s. anim.) **7.15** Tom i Jerry (s. anim.) **7.45** Pingwiny z Madagaskaru (s. anim.) **8.15** Dwóch i pół (s.) **8.45** Milionowa Gwiazdka (film) **10.40** Przyprawy **11.30** Pr. kulinarny **11.45** Fałszerstwo (film) **13.15** Zamieńmy się żonami **14.35** Wytańczyć marzenia (film) **16.55** Poradnik domowy **18.05** W kuchni u Haliny **18.45** Dzwoń do TV Nova **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Czeski Słowik Mattoni2014 **22.35** Protektor (film) **0.30** Liczą się tylko Frankliny (film).

PRIMA

6.05 Wiadomości **7.05** Gormiti III (s.) **7.35** Niesamowity Spider-Man (s. anim.) **8.05** Jake i piraci z Nibylandii (s. anim.) **8.35** Salon samochodowy **9.50** M.A.S.H. (s.) **10.20** Rodzinne Święto Dziękczynienia (film) **12.20** Król Szumawy (film) **14.05** Przystojniak Hubert (film) **16.10** Morderstwa w Midsomer (s.) **18.10** Kucharka Karolina **18.55** Wiadomości **20.15** Robin Hood (film) **23.20** Co z oczu, to z serca (film) **1.55** Kruk II: Miasto Aniołów (film).

NIEDZIELA 30 listopada

TVP 1

6.05 Bulionerzy (s.) **6.30** My Wy Oni **7.00** Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.30** Magazyn Ligi Mistrzów **9.00** Ziarno **9.30** Nela Mała Reporterka - Złoty Bangkok **9.50** Stawka większa niż życie **11.00** Biegajmy razem **11.20** Vox Hit Festival Szczecin 2014 **11.45** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.10** Między ziemią a niebem **12.50** Ogniem i mieczem **13.55** BBC w Jedynce - Dzika Brazylia **15.00** WF jest fajny **15.10** Piłka nożna - T-Mobile Ekstraklasa: Lech Poznań - Górnik Zabrze **17.25** Teleexpress **17.35** Komisarz Alex (s.) **18.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.05** 80. Plebiscyt na 10 Najlepszych Sportowców Polski – kandydaci **20.09** Szlachetna Paczka 2014 **20.25** Blondynka (s.) **21.25** Zakochana Jedynka - Mała wielka miłość **23.20** Weekendowy magazyn filmowy **23.50** Kto nigdy nie żył... **1.40** Żywe trupy (s.).

TVP 2

6.10 Ostoja **6.45** M jak miłość (s.) **7.40** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Kultura, głupcze **9.25** Wojciech Cejrowski - boso przez świat - U brzegów Sahary **10.00** Biegi narciarskie - Puchar Świata w Kuusamo - bieg na 10 km techniką **11.45** Gwiazdy w południe - Kochaj albo rzuć **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** The Voice of Poland 5 - Live **16.25** Na dobre i na złe (s.) **17.25** Na sygnale (s.) **18.00** Panorama **18.55** O mnie się nie martw **19.50** superSTARcie - Kulisy **20.05** Kabaretowa Scena Dwójki przedstawia - 10 Paranienormalnych historii **22.05** Powstanie - miasto i ludzie - „Brygada Świętokrzyska" **22.15** Kocham Kino - magazyn filmowy Grażyny Torbickiej **22.45** Studio Teatralne Dwójki - Perły Millennium **0.00** WOK - Wszystko o Kulturze **0.40** Historia Bluesa.

TV KATOWICE

7.00 Reportaż **7.35** Raport z Polski **8.05** Rok w ogrodzie **8.35** Rączka gotuje **9.00** Dla niesłyszących - Misja Integracja **9.20** Mój pies i inne zwierzaki **9.30** Co u nas? **9.35** Jedz na zdrowie **10.00** Za miastem **10.15** Lis Leon - Na plaży **10.30** Rączka gotuje **11.00** Akademia.pl **11.30** Kultowe rozmowy **12.05** Głos Regionów **13.05** Rusz się człowieku **13.30** Co u nas? **13.35** Siatkówka mężczyzn - 1 Liga: TS Victoria Wałbrzych - Espadon Szczecin **15.35** Powrót do przeszłości **15.45** Echa tygodnia - kraj **16.00** Młodzież kontra **17.00** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii **17.30** Z Telewizją Katowice dookoła świata **18.00** Sacrum profanum **18.30** Aktualności **18.50** Czas na jazdę **19.25** Gwarowy koncert życzeń **20.10** A życie toczy się dalej... **21.00** Echa tygodnia - kraj **21.45** Reportaż **22.00** Aktualności Wieczorne **22.45** Gramy dla Was **23.35** Saga prastarej puszczy - Opowieść o bobrze. Nieosiągalna arkadia **0.40** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.45** Co nowego u Scooby'ego? **8.20** Scooby-Doo i legenda wampira **9.50** Kevin sam w Nowym Jorku (komedia USA) **12.25** Krok do sławy II **14.05** Top chef 3 **15.45** Nic nie widziałem, nic nie słyszałem (komedia USA) **17.50** Nasz nowy dom **18.50** Wydarzenia **19.30** Państwo w państwie **20.05** XIX Rybnicka Jesień Kabaretowa - Ryjek 2014 **22.00** Kości 9 (s.) **23.00** Martha Marcy May Marlene (film USA).

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów **6.45** Zauroczenie (s.) **7.35** Król komików (film) **9.00** Łopatologicznie **9.45** Kalendarium **10.00** Kamera na szlaku **10.25** Obiektyw **10.55** Było nas pięciu (s.) **12.00** Pytania Václava Moravca **13.00** Wiadomości **13.05** O kumburskiej Meluzynie (bajka) **14.00** Następnym razwm będziemy mądrzejsi (film) **15.30** Znak konia (s.) **16.25** List do ciebie **17.25** Koncert Adwentowy 2014 **18.25** Zielnik **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Czeski wiek **21.25** 168 godzin **22.00** Cyrk Bukowsky (s.) **23.45** Komisarz Moulin (s.) **1.15** 13 komnata J. Jakubisko.

TVC 2

6.00 Teleranek **6.05** Atlas zwierząt **6.40** Babar **7.05** Mały Książę (s. anim.) **7.30** Studio Kolega **9.00** Rodzina Špačków w otchłaniach czasu (s.) **9.30** Królestwo natury **10.00** Transmisja mszy adwentowej **11.00** Nie poddawaj się **11.55** Chcesz mnie? **12.25** Poszukiwania czasu utraconego **12.55** Sprawozdanie z Wielkiej Wojny **13.45** Magazyn chrześcijański **14.10** Magazyn religijny **14.40** Na pływalni z M. Pittem **15.10** Wodne olbrzymy **16.00** Piramidy? **16.50** Madagaskar **17.40** Nasze tradycje **18.10** Historie niezwykłej energii **18.45** Wieczorynka **18.55** Lucrezia Borgia **19.40** Spostrzeżenia z zagranicy **19.50** Wiadomości w języku migowym **20.00** Słońce łajdaków (film) **21.45** Kiedy nadejdzie kot (film) **23.25** Fenomen Underground **0.20** Interpol.

NOVA

6.25 Żółwie ninja (s. anim.) **6.50** Król dżungli (s. anim.) **7.20** Legendy Chima (s. anim.) **7.45** Tom i Jerry (s. anim.) **8.15** Jak wytresować smoki (s. anim.) **8.40** Weekend **9.35** Miasto duchów (film) **11.40** Dylematy kucharza Svatopluka (s.) **13.20** Znak Raka (film) **15.05** Jara Cimrman leżący, śpiący (film) **16.50** Agent XXL (film) **18.50** Gospoda (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Policja kryminalna Anděl (s.) **21.30** Comeback (s.) **22.05** Odłamki **22.45** Aniołki Charliego II (film) **0.40** Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.).

PRIMA

6.40 Gormiti III (s.) **7.10** Niesamowity Spider-Man (s. anim.) **7.40** Jake i piraci z Nibylandii (s. anim.) **8.10** Tajemnice wojny **9.20** Prima Zoom Świat **9.55** Sekundy do morderstwa (s.) **11.00** Partia **11.45** Boskie torty **12.20** Poradnik domowy **13.50** Big Ben (s.) **15.55** Morderstwa w Midsomer (s.) **18.00** Pr. kulinarny **18.55** Wiadomości **20.15** Miłośnicy wina (s.) **21.30** TGM: talk-show **22.45** Siła i honor (film) **1.30** NYC 22 (s.).

PONIEDZIAŁEK 1 grudnia

TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1 **8.00** Wiadomości **8.10** Polityka przy kawie **8.35** Moda na sukces (s.) **9.05** Wspaniałe stulecie (s.) **10.05** Ojciec Mateusz (s.) **11.00** Drużyna A (s.) **12.00** Wiadomości **12.05** Agrobiznes **12.20** Przepis dnia (s.) **12.30** BBC w Jedynce - Dzika Brazylia **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.25** Okrasa łamie przepisy - Na stole biskupa Krasickiego **15.00** Wiadomości **15.20** Lidzbark 2014 - Neo-Nówka i goście **15.45** Wspaniałe stulecie **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.30** Świat się kręci **19.15** Gotuj się na Święta **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.05** 80. Plebiscyt na 10 Najlepszych Sportowców Polski – kandydaci **20.20** Wszystko co chcielibyście wiedzieć... **20.30** Teatr Telewizji - Perły Millennium - Przygoda **22.10** Tajne stowarzyszenia. Masoni **23.15** Solista.

TVP 2

5.40 M jak miłość (s.) **6.35** Coś dla Ciebie **7.05** M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **11.00** Barwy szczęścia **11.35** Na dobre i na złe (s.) **12.40** Na sygnale (s.) **13.10** WOK - Wszystko o Kulturze **13.45** Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Wyspy szczęśliwe **14.25** Wędrówka kontynentów - Oceania. Pierścień ognia **15.25** Rodzinka.pl (s.) **16.00** Panorama Kraj **16.30** O mnie się nie martw **17.25** Reporter Polski **18.00** Panorama **18.50** Jeden z dziesięciu **19.25** Barwy szczęścia (s.) **19.55** Słodko i wytrawnie **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** M jak miłość (s.) **21.45** Tomasz Lis na żywo **22.50** Czy świat oszalał? - Węglowe przekręty **23.55** Magia kłamstwa **0.40** Nowa (s.).

TV KATOWICE

6.35 Mamy to! Start-upy **7.20** Naturalnie tak **7.30** Co, gdzie, kiedy? **7.45** Gramy dla Was **8.30** Co u nas? **8.35** Przystanek Ziemia **9.00** Święta wojna - Rybożerca **10.00** Wokół nas - pogoda **10.05** AgroSzansa **10.30** Film dokumentalny **11.35** Fabryka była cudowna **12.05** Saga prastarej puszczy - Opowieść o bobrze. Nieosiągalna arkadia **13.15** Agrobiznes **13.40** Raport z Polski **14.05** Operacja Życie (s.) **14.35** Co u nas? **14.35** Dziennik regionów - tematy dnia **14.40** Przechodzień codzienny **14.50** Ocalone **16.00** Raport z Polski **16.20** Dziennik regionów - tematy dnia **16.30** Czas na Pracę! Praca na Czasie! **17.00** Łódź kreatywna - komórki macierzyste **17.15** Wokół ryb 2014 - Woda i środowisko **17.30** Aktualności Flesz **17.40** Forum Regionu **18.30** Aktualności **20.00** Schlesien Journal **20.20** Pierwszy plan **20.45** Co, gdzie, kiedy? **21.00** Echa dnia **22.00** Aktualności Wieczorne **22.40** Telekurier **23.15** Ocalone **0.15** Święta wojna - Rybożerca **0.45** Echa dnia.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Pielęgniarki 2 (s.) **9.00** Malanowski i Partnerzy 12 **10.00** Dzień, który zmienił moje życie 2 (s.) **11.00** Dlaczego ja? **12.00** Pielęgniarki 2 (s.) **13.00** Trudne sprawy 3 **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Dzień, który zmienił moje życie 2 (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.10** Anioły i demony (film USA) **22.55** Pod obserwacją (film kopr.) **0.55** Poniedziałek (film polski).

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.45** Wszystko o gotowaniu **9.15** Cuda natury **9.15** Królowe popu **10.30** 168 godzin **11.00** Niewidzialni (s.) **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Wszystko o gotowaniu **14.15** Bananowe rybki **14.40** Regionalne podróże **15.10** Pan Selfridge (s.) **16.00** Pr. rozrywkowy **17.05** Podróżomania **17.40** Czarne owce **17.55** Wiadomości regionalne **18.25** AZ kwiz **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Cyrk Bukowsky (s.) **20.55** Biuro (s.) **21.30** Reporterzy TVC **22.10** Zawodowcy (s.) **23.05** Hercules Poirot (s.) **0.35** Kalendarium.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Kamera w podróży **9.55** Odkrywanie prawdy **10.45** Babel **11.15** Magazyn religijny **11.45** Telewizyjny klub niesłyszących **12.10** Historie niezwykłej energii **12.40** Czechosłowacki tygodnik filmowy **12.50** Statki, które tworzyły historię **13.50** Sprawa Adolf Hitler **14.40** Nauka na własnej skórze **15.30** Piramidy? **16.20** Interpol **17.05** Nadejście barbrzyńców **18.00** Walka z klimatem **18.05** Moja rodzina **18.45** Wieczorynka **19.00** Kosmos **19.40** Spostrzeżenia z zagranicy **19.50** Wiadomości w j. migowym **20.00** II wojna światowa w kolorze **21.00** Tajemnice bermudzkiego trójkąta **21.45** Dym z ziemniaków (film) **23.25** Ta przeklęta niedziela (film) **1.10** Queer.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **9.10** Ulica (s.) **10.00** Policja kryminalna Anděl (s.) **11.20** Odłamki **11.50** Tescoma ze smakiem **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Wzór (s.) **13.25** Dowody zbrodni (s.) **14.20** Mentalista (s.) **15.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **16.30** Dwóch i pół (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Doktorzy z Początków (s.) **21.30** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **22.30** Impersonalni (s.) **23.20** Ringer (s.) **0.10** Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.45 Gormiti (s. anim.) **7.45** Winx Club (s. anim.) **8.25** M.A.S.H. (s.) **10.10** Diagnoza mrderstwo (s.) **11.05** Miejsce zbrodni: Monachium (s.) **12.55** Strażnik Teksasu (s.) **13.50** Obwód Wolffa (s.) **14.45** Lekarz z gór (s.) **15.40** Castle (s.) **16.30** Komisarz Rex (s.) **17.30** Popołudniowe wiadomości **18.00** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.55** VIP wiadomości **20.15** Powroty do domu (s.) **21.30** Top Star magazyn **22.40** Ferajna **23.25** Ja, Irena i ja (film) **1.45** Morderstwa w Kitzbuhel (s.).

WSPOMNIENIA

Dnia 30. 11. 2014 obchodziłby 90. urodziny

pan GUSTAW BAŁON

z Hawierzowa. Wszystkich, którzy Go znali i szanowali, o chwilę wspomnień proszą żona Maria i córka Danuta.

GL-707

Życie Twoich wiernych Panie zmienia się, ale nie kończy...

1 grudnia 2014 obchodziłby swe 50. urodziny, zaś w tym roku minęła 13. rocznica zgonu

śp. GENIA KOLARCZYKA

zamieszkałego w Bystrzycy. Z bólem w sercu wspominają oraz o cichą modlitwę prosi najbliższa rodzina. GL-723

Dnia 1. 12. minie 40. rocznica śmierci

śp. EMILII KOŁDER

autorki książki „Kuchnia Śląska". O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GL-727

W tych dniach obchodziliby urodziny nasi Kochani Rodzice

MARIA i JAN MITRENGOWIE

z Trzycieża. O chwilę cichych wspomnień prosimy wszystkich tych, którzy Ich znali. Dziękują synowie z rodzinami.

GL-728

NEKROLOGI

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 26. 11. 2014 zmarł w wieku 87 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Szwagier, Wujek i Kuzyn

śp. inż. FRANCISZEK FOLWARCZNY

zamieszkały w Czeskim Cieszynie-Mostach, ul. Zátiší 305. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się we wtorek 2 grudnia 2014 o godz. 13.00 z kościoła ewangelickiego Na Niwach w Czeskim Cieszynie na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina. GL-724

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

pana JANA KICZMERA

kombatanta, byłego żołnierza Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, który odszedł na wieczną wartę w dniu 25. 11. 2014 w Stonawie. Cześć Jego pamięci! Anna Olszewska Konsul Generalny RP w Ostrawie oraz Pracownicy Konsulatu. GL-726

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Báthoryčka (30, godz. 17.30);
SCENA „BAJKA" – CZ. CIESZYN: Tři prasátka (1, godz. 8.30, 10.30).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Pingwiny z Madagaskaru (29, 30, godz. 15.30); Zaginiona (29, 30, godz. 17.30); Seks w Paryżu (29, 30, godz. 18.00); Ouija (29, 30, godz. 20.00); Get on up (1, godz. 18.00); John Wick (1, godz. 20.00); **KARWINA – Ex**: Pingwiny z Madagaskaru (29, godz. 9.30, 15.00, 17.00); Szefowie wrogowie 2 (29, godz. 19.30); Ouija (29, godz. 21.45); Pohádkář (1, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: Pingwiny z Madagaskaru (29, 30, godz. 15.30); Szefowie wrogowie 2 (29, 30, godz. 17.30); Jessabelle (29, 30, godz. 20.00); Pohádkář (1, godz. 17.30); Ouija (1, godz. 20.00); **JABŁONKÓW**: Na skraju jutra (30, godz. 17.00, 19.30); **BYSTRZYCA**: Zakázané uvolnění (29, godz. 18.00); **CZ. CIESZYN – Central**: Pingwiny z Madagaskaru (29, 30, godz. 15.45); Szefowie wrogowie 2 (29, 30, godz. 17.45); Ouija (29, 30, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast**: Bella i Sebastian (29-1, godz. 15.15); Igrzyska śmierci: Kosogłos. Część 1 (29-1, godz. 17.15, 19.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00.
POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

BYSTRZYCA – Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza na spotkanie, które odbędzie się w środę 3. 12. o godz. 16.00 w Domu PZKO. W programie ocena pracy i plan działalności na przyszły rok.

CZ. CIESZYN – Czytelnia i kawiarnia Avion|Noiva zaprasza na Salon Muzyczny pt. „Adwentowe harfy w Avionie". Koncert światowej sławy harfistki Ewy Jaślar-Walickiej i jej uczniów odbędzie się w piątek 5. 12. o godz. 17.00. Wejściówki 60 kc, dla członków Klubu Akropol 40 kc. Organizatorzy proszą o rezerwację miejsc.

▲ Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza członków i sympatyków Koła na spotkanie świąteczne połączone ze śpiewaniem kolęd przy akompaniamencie Marii Helis, które odbędzie się w piątek 5. 12. o godz. 18.00 w salce Koła w Ośrodku Kultury „Strzelnica".

KARWINA – Biblioteka Regionalna zaprasza na wystawę jubileuszową Józefa Dronga. Wernisaż w środę 3. 12. o godz. 17.00 w Bibliotece na Rynku Masaryka.

KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW – Zarząd KNE zaprasza na spotkanie przedświąteczne, które odbędzie się w czwartek 11. 12. o godz. 9.30 na „Strzelnicy". W programie wystąpi młodzież PSP z Czeskiego Cieszyna. Wstęp 50 kc, tym razem bez upominków do loterii rzeczowej. Zgłoszenia prosimy przesyłać w terminie do 8. 12. mgr Janinie Wałach, nr komórki 777 320 802, adres emailowy janina.walach@centrum.cz.

LESZNA DOLNA – MK PZKO zaprasza na Spotkanie Adwentowe w sobotę 6. 12. w Domu PZKO. Początek o godz. 15.00. W programie mały jarmark z degustacją świątecznych potraw i napojów, o godz. 15.45 piosenki adwentowe – chórek Schola „Drops". O godz. 16.15 Mikołaj, o godz. 17.00 Teatr Lalek „Bajka" ze spektaklem „Jasełka – czyli Pójdźmy wszyscy do stajenki...".

MIĘDZYGENERACYJNY UNIWERSYTET REGIONALNY PZKO – Zaprasza na wykład, który odbędzie się w środę 3. 12. o godz. 17.00 w Domu ZG PZKO przy ul. Bożka 16. W programie wykład prof. Marka Walancika pt. „Osoba – postać jako symbol w percepcji społeczności regionalnej".

NIEBORY – MK PZKO zaprasza na przedstawienie pt. „Drebank" autorstwa Jana Czudka w wykonaniu teatru MK PZKO w Milikowie do Domu PZKO, 30. 11. o godz. 15.00. Bufet zapewniony.

UWAGA BRATYSŁAWIANIE! – Mikołajówka absolwentów uczelni bratysławskich, na którą serdecznie zapraszają organizatorzy, odbędzie się w piątek 5. 12. o godz. 18.00 w Oldrzychowicach Na Fojstwiu.

PTM – Zaprasza na kolejne spotkanie członków i sympatyków PTM, które odbędzie się 5. 12. o godz. 15.00. Zbiórka przed głównym wejściem o godz. 14.50 przed budynkiem Sądu Rejonowego, ul. Garncarska 8, Cieszyn, Polska. Prosimy o punktualne przybycie! Program: Zwiedzanie zabytkowego budynku Sądu Rejonowego, ciekawe kauzy medyczne.

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie, które odbędzie się we wtorek 2. 12. o godz. 15.00 w „Czytelni".

OFERTY

CENTRUM OGRODNICZE WĘDRYNIA oferuje zeszłoroczne drewno opałowe buk: metrówki bądź cięte ok. 30-33 cm, szczypane, zapewniamy najtańszy transport w regionie. Tel. 737 865 353, www.masivnazahradu.cz. GL-715

MALOWANIE MIESZKAŃ, tanio. Balicki 732 383 700. GL-719

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-308

OFERTA PRACY

PRODUCENT MATERIAŁÓW do posadzek przemysłowych Fortemix poszukuje pracownika do działu administracji i ekspedycji ze znajomością języka niemieckiego (w słowie i piśmie) oraz polskiego. Osoby zainteresowane prosimy o przesłanie swojego CV na: rekrutacja@fortemix.pl. GL-686

KONCERTY

PCHM „Collegium Canticorum" – Zaprasza na Koncert Adwentowy, który odbędzie się w niedzielę 30. 11. o godz. 17. 00. w kaplicy Zmartwychwstania Pańskiego w Czeskim Cieszynie (przy cmentarzu).

CZ. CIESZYN – Śląski Kościół Ewangelicko-Augsburski, Towarzystwo Ewangelickie w RC przy współpracy z Kongresem Polaków zapraszają na XXV Koncert Adwentowy „Muzyki i Słowa", który odbędzie się w 1. niedzielę Adwentu 30. 11. o godz. 16.00 w kościele Na Niwach w Cz. Cieszynie. Występują: zespół dziecięcy „Cieszynianka", chóry szkolne „Wiolinki" oraz „Crescendo", Justyna Dyla – sopran, Beata Mańkowska – mezzosopran, Sylwester Targosz -Szalonek – tenor oraz kameraliści Orkiestry Kameralnej im. Arcyksiężnej Marii Krystyny Habsburg. Recytacja: Karol Suszka oraz Halina Paseková. Słowo o muzyce: Věra Sajdok i ks. sen. Bogusław Kokotek. Bilety wstępu: dorośli: 250 kc, młodzież i seniorzy 150 kc. Przedsprzedaż: Polska księgarnia państwa Wirthów, Rada Kościelna ŚKEAW, parafia ŚKEAW w Cz. Cieszynie Na Niwach.

TRZYNIEC – Wieczór Kolęd odbędzie się w ewangelickim kościele w niedzielę 7. 12. o 16.00. W programie wystąpią m.in. Wyższobramski Chór Kameralny oraz Noemi Bocek. Serdecznie zaprasza Parafia Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. w Trzyńcu.

PIELGRZYMKI

CZ. CIESZYN – Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Cz. Cieszynie-Alejach zaprasza w roku 2015 na pielgrzymki: Francja (Paryż, Lisieux, Monte san Michel, Nevers, Paray-le-Monial, Ars sur Forman, Puy en Velay, Rocamadour, Lourdes, La Salette) 9. 4.-19. 4. 2015; XXV (jubileuszowa!) Piesza Pielgrzymka Zaolzie – Jasna Góra w dniach 18. 7.-23. 7. 2015; XXIII Pielgrzymka Autokarowa Zaolzie – Jasna Góra 23. 7.-24. 7. 2015; XIII Pielgrzymka Rowerowa Zaolzie – Jasna Góra 22. 7.-23. 7. 2015; III Pielgrzymka Motocyklowa Zaolzie – Jasna Góra 23. 7. 2015; XIII Piesza Pielgrzymka do Frydku 12. 9. 2015; Klek + Medjugorie 13. 9.-22. 9. 2015. Zapisy: Jadwiga Franek, kom.: 00420 739 002 715.

Ogłoszenia do »Głosu Ludu« przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu" przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Hudeczek Service sp. z o.o., Olbrachcice, Stonawska 340, w godz. 8.00-15.00. e-mail: ad.servis@hudeczek.cz.

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00. Tel.: 596 312 477 e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

UWAGA

Ogłoszenia do „Kroniki rodzinnej" należy przysyłać bądź przynosić osobiście do redakcji do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów czekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

WYSTAWY

CZESKI CIESZYN, Kongres Polaków, Komeńskiego 4: do 19. 12. wystawy „Pan Profesor Józef Niemiec" i „Józef Stebel – ogrodnik pamięci". Czynne w dni powszednie w godz. 8.00-15.00.

CZESKI, CIESZYN, Galeria „Most", Główna 1a: do 20. 12. wystawa ze sprzedażą Antoniego Szpyrca pt: „Na szkle malowane". Czynna po-pt: 9.00-15.00, so: 13. 12. i 20. 12. w godz. 9.00-13.00.

MIEJSKI DOM KULTURY; Sala Mánesa, Karwina: do 22. 12. wystawa Bronisława Firli pt. „Reminiscencje". Czynna: po, śr, pt: 9.00-15.00, czt: 9.00-19.00.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: do 31. 12. wystawa pt. „Nasza Klara w dzień szyje, w nocy pruje"; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Czynne: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka**: stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny". Czynna: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14**: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy". Czynna: wt-pt: 8.00-16.30.

CO ZA OLZĄ

CIESZYN, Rynek: Pracownia Rękodzieła Artystycznego „Pat the cat" oraz Dom Narodowy zapraszają na II Cieszyński Jarmark Świąteczny w sobotę 29. 11. w godz. 9.00-16.00 na Rynku.

MUZEUM DRUKARSTWA w Cieszynie Galeria „Przystanek Grafika", ul. Gęboka 50: do 31. 12. wystawa Tadeusza Wacława Budynkiewicza pt. „Eksliberisy typograficzne". Czynna: wt-pt:10.00-17.00.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: Czynne codziennie 9.00-16.00.

GłosLudu Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL–PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 ◆ Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glosludu.cz ◆ Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glosludu.cz ◆ Redaktorzy terenowi: Jacek Sikora, sikoraj@glosludu.cz ◆ Danuta Chlup, danuta.chlup@glosludu.cz ◆ Witold Kożdoń, kozdon@glosludu.cz ◆ Elżbieta Przyczko, przyczko@glosludu.cz ◆ Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glosludu.cz ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz ◆ www.glosludu.cz ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi Česká pošta, s.p., oddělení periodického tisku, Olšanská 38-9, 225 99 Praha 3. Zamówienia: www.periodik.cz, e-mail: postabo.prstc@cpost.cz ◆ Reklamacje tel. 800 300 302 ◆ Kolportaż: PNS, a.s. ◆ Druk: Z + M Partner, spol. s.r.o., Valchařská 3261/17, 702 00 Ostrava ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

BOGDAN BONDARENKO, JEDNA Z GWIAZD MITYNGU ZLATÁ TRETRA 2015:

Rekordy mnie napędzają

Ukrainiec Bogdan Bondarenko to kolejna potwierdzona gwiazda przyszłorocznego mityngu Zlatá Tretra. Mistrz świata w skoku wzwyż przyjął oficjalne zaproszenie na czwartkowej konferencji prasowej w Ostrawie.

Fot. iaaf.org

Bogdan Bondarenko to aktualny mistrz Europy i świata, obecnie najlepszy skoczek planety.

– Cieszymy się z jego przyjazdu. Cieszyć się też powinni wszyscy fani lekkiej atletyki, bo Bogdan Bondarenko to jeden z najlepszych sportowców planety – powiedział nam Alfons Juck, menedżer witkowickiego mityngu. Na odnowionym stadionie w Witkowicach zaprezentują się też inne sławy lekkiej atletyki. Przyjazd potwierdził m.in. najlepszy lekkoatleta 2014 roku, francuski tyczkarz Renaud Lavillenie, z Polaków na pewno zobaczymy ponownie młociarkę Anitę Włodarczyk. – Jesteśmy nadal w bezpośrednim kontakcie z Usainem Boltem. W dwóch ostatnich edycjach Bolta zabrakło u nas i wierzę, że do trzech razy sztuka i ten fenomenalny sprinter znów pokaże swoje nietuzinkowe umiejętności na naszym stadionie.

Bogdan Bondarenko lubi ostrawską publiczność i liczy na zwycięski hat trick na stadionie w Witkowicach, gdzie wygrywał w tym roku, a także w ubiegłorocznej edycji. – Jeszcze za wcześnie mówić o formie, z jaką przyjadę w maju do Ostrawy. Obiecuję jednak, że znów dam z siebie wszystko, oczywiście z nastawieniem na rekord życiowy. Rekordy napędzają mnie do przodu – powiedział dziennikarzom Bondarenko, który w tegorocznym mityngu Zlatá Tretra skoczył 233, ustanawiając nowy rekord zawodów w Witkowicach. Mistrz świata i Europy w swojej karierze poskromił już poprzeczkę na wysokości 242 cm – stało się tak 14 czerwca tego roku w Nowym Jorku. Siedmiokrotnie pokonał też wysokość 240 cm. Nikt z obecnej generacji skoczków nie może się pochwalić lepszym wynikiem, Bondarenko w dodatku nie zamierza na tym poprzestać.

– W 2015 roku zrezygnuję z halowej części sezonu, nastawiam się wyłącznie na sezon pod gołym niebem – zdradził Ukrainiec swoje treningowe plany na zbliżający się nowy sezon. Dla organizatorów ostrawskiego mityngu to dobra wiadomość. – Bondarenko przed startem w naszym mityngu pojawi się tylko w dwóch innych zawodach. To w dużym stopniu minimalizuje ewentualną kontuzję, tym bardziej, że najwięcej kontuzji łapie się w sezonie halowym – stwierdził Alfons Juck. - Bogdan będzie głodny sukcesu i wierzę, że w Ostrawie pokaże pełnię swoich możliwości. Jeśli zaliczy 233 cm to podejrzewam, że nie popuści i spróbuje zaszaleć. A wtedy wszystko może się zdarzyć, nawet nowy rekord świata – podkreślił Juck. Przyszłoroczna odsłona mityngu Zlatá Tretra zaplanowana jest na 26 maja 2015.

JANUSZ BITTMAR

Na starcie siedmiu Polaków

Po skoczkach narciarskich sezon Pucharu Świata zainaugurują dziś także narciarze biegowi. Pierwszy przystanek Pucharu Świata 2014/2015 znajduje się w fińskim Kuusamo, które w tych dniach zamieni się w prawdziwą twierdzę narciarską. Oprócz biegaczy w Kuusamo przebywają też skoczkowie, którzy wczoraj (po zamknięciu tego numeru) zaliczyli trzecią odsłonę rywalizacji w Pucharze Świata.

Na początek rywalizacji w Pucharze Świata wybrano zawody w biegach techniką klasyczną. Dziś rozegrany zostanie sprint, jutro bieg kobiet na dystansie 10 km oraz bieg mężczyzn na dystansie 15 km. Polska ekipa tradycyjnie przygotowywała się do sezonu w dwóch grupach treningowych. Justyna Kowalczyk, Sylwia Jaśkowiec i Maciej Kreczmer trenowali pod okiem Aleksandra Wierietielnego, natomiast piątka Kornelia Kubińska, Maciej Staręga, Sebastian Gazurek, Jan Antolec oraz Ewelina Marcisz szlifowała formę pod wodzą głównego trenera kadry, Janusza Krężeloka.

Jak informuje PZN, zarówno w sobotę, jak i niedzielę na starcie zobaczymy siedmiu reprezentantów Polski. – Trener Janusz Krężelok zdecydował, że w sobotnim sprincie oprócz podopiecznych Aleksandra Wierietielnego wystartują: Kornelia Kubińska, Ewelina Marcisz, Maciej Starega oraz Sebastian Gazurek. W niedzielę natomiast zostanie dokonana jedna zmiana, ponieważ w biegu na 15 km techniką klasyczną wystartuje Jan Antolec zamiast Sebastiana Gazurka – czytamy w oficjalnej notatce prasowej. Największa gwiazda polskiej ekipy, Justyna Kowalczyk, nie może się już doczekać pierwszej pucharowej rywalizacji. – Jeżeli jestem w stanie być o klasę lepsza od najlepszych Finek na jednym i na drugim dystansie, to znaczy, że jest bardzo dobrze, bo Finki to nie są dzieci do bicia, to jest w tej chwili druga najmocniejsza drużyna w Pucharze Świata – oceniła Kowalczyk swoją formę po dobrym sprawdzianie generalnym w fińskim Muonio. Dwa tygodnie temu Kowalczyk wygrała sprint oraz bieg na 5 km techniką klasyczną. Jutro – również klasykiem – powalczy o podium w Kuusamo w biegu na dystansie 10 km. – Jedyne, co mogę, to cieszyć się, że tak dobrze biegam klasykiem – powiedziała Kowalczyk na antenie TVP. Polka niczego nie musi już udowadniać. W swoim dorobku ma pięć medali zdobytych na trzech igrzyskach z rzędu, dwa tytuły mistrzyni świata, cztery Kryształowe Kule i cztery triumfy w Tour de Ski.

Z optymizmem podchodzi do startów w Kuusamo również trener kadry, Janusz Krężelok. – Ten weekend będzie dla nas taką pierwszą faktycznie próbą, żebyśmy mogli ocenić, w jakim miejscu się znajdujemy. Nie można oceniać obecnej formy zawodników, kiedy tylko część tych najlepszych biegaczy rywalizowała wspólnie z nami. W Kuusamo będzie cała elita i tutaj praktycznie nastąpią takie pierwsze weryfikacje – powiedział Krężelok w rozmowie z wysłannikiem PZN. **(jb)**

Fot. PZN.pl

Justyna Kowalczyk

HARMONOGRAM PŚ 2014/2015

* 29-30 listopada: Kuusamo (Finlandia)
* 5-7 grudnia: Lillehammer (Norwegia, mini cykl)
* 13-14 grudnia: Davos (Szwajcaria)
* 20-21 grudnia: La Clusaz (Francja)
* 3-4 stycznia: Oberstdorf (Niemcy, początek Tour de Ski)
* 6 stycznia: Val Muestair (Szwajcaria)
* 7 stycznia: Dobbiaco (Włochy)
* 8 stycznia: Cortina (Włochy)
* 10-11 stycznia: Val di Fiemme (Włochy, zakończenie Tour de Ski)
* 17-18 stycznia: Otepaeae (Estonia)
* 23-25 stycznia: Rybińsk (Rosja)
* 14-15 lutego: Oestersund (Szwecja)
* 18 lutego: 1 marca - mistrzostwa świata w Falun (Szwecja)
* 7-8 marca: Lahti (Finlandia)
* 11 marca: Drammen (Norwegia)
* 14-15 marca: Oslo (Norwegia).

Irgl przejdzie operację raka nerki

Do naszej redakcji dotarła wczoraj wiadomość dotycząca stanu zdrowotnego napastnika Zbyňka Irgla, którego zabrakło w ostatnich meczach w barwach hokejowego klubu HC Stalownicy Trzyniec. – Zbyněk Irgl przejdzie 1 grudnia operację raka nerki w jednym ze szpitali w naszym regionie. Wszyscy mocno wierzymy w to, że walkę z nowotworem, którą nie można wcale porównywać do walki sportowej, z powodzeniem wygra i szybko wróci do zdrowia – czytamy w oficjalnym oświadczeniu autorstwa rzecznika prasowego trzynieckiego klubu, Tomáša Želazki.

Fot. MARIAN JEŻOWICZ

Zbyněk Irgl

Obchodzący dziś swoje 34. urodziny Zbyněk Irgl trafił w tym sezonie do Trzyńca z Dynama Mińsk. Bramkostrzelny napastnik w swojej karierze strzelał gole m.in. dla Witkowic (swojego macierzystego klubu), a także reprezentacji RC. W barwach Stalowników Trzyniec należał do czołowych napastników. W 19 meczach zdążył strzelić 11 bramek i zaliczyć 8 asyst. **(jb)**

Pływają w barwach »Olzy«

W listopadzie odbyły się w Czeskim Cieszynie zawody pływackie wliczane do rywalizacji o Puchar Burmistrza Miasta Czeski Cieszyn. W zawodach w korzystnym świetle pokazali się m.in. uczniowie PSP w Czeskim Cieszynie zrzeszeni w szkolnym klubie sportowym „Olza". Treningi odbywają się pod bacznym okiem Kazimierza Gaury, a także nauczycielki wychowania fizycznego w czeskocieszyńskiej podstawówce, Małgorzaty Piaseckiej. Barw PSP w Czeskim Cieszynie bronili w zawodach: Maciej Durczok, Mateusz Pilch, Andrzej Wacławik, Jan Wojoczek, Mateusz Sikora, Andrzej Štirba, Julia Ježowiczová, Adela Kożusznik, Dominika Lipa, Klára Cicha, Zuzana Paulíny, Ewa Sznapka, Michał Gaura, Jakub Utíkal, Grzegorz Molin, Daniel Putzlacher, Jakub Zogata i Mateusz Pasieka. – Większość z uczniów trenuje pływanie na basenie w Sibicy lub w Bystrzycy. W ramach Szkolnego Klubu Sportowego „Olza" wraz z rodzicem Kazimierzem Gaurą organizujemy treningi, na których wybieramy ekipę najlepszych pływaków na zawody – poinformowała naszą redakcję M. Piasecka.

(jb)

W SKRÓCIE

LIGA EUROPY: PIERWSZA PORAŻKA LEGII. W czwartek Legia Warszawa przegrała na wyjeździe z belgijskim Lokeren 0:1, ponosząc tym samym pierwszą porażkę w europejskich pucharach za kadencji Henninga Berga. Mistrz Polski utrzymał jednak prowadzenie w tabeli grupy L. Legia przegrała pierwsze spotkanie w fazie grupowej Ligi Europy (a także pierwszy mecz w europejskich pucharach w ogóle od roku) i 11 grudnia zagra u siebie z tureckim Trabzonsporem o to, kto wyjdzie z grupy L z pierwszej pozycji. W czwartek Turcy zapewnili sobie udział w 1/16 Ligi Europy, pokonując u siebie 3:1 Metalist Charków. O awans ze swojej grupy musi powalczyć Sparta Praga, która w czwartek zremisowała bezbramkowo z Neapolem. O awans prażanie zagrają w bezpośrednim starciu z Bernem.

* * *

RADWAŃSKA Z UDERZENIEM ROKU. Agnieszka Radwańska, podobnie jak rok temu, wygrała konkurs na zagranie roku prowadzony na oficjalnej stronie internetowej WTA. Na uderzenie Polki z półfinału turnieju w Montrealu, w którym zagrała z Rosjanką Jekateriną Makarową, internauci oddali 45 proc. głosów. Drugie miejsce w konkursie zajęła Serbka Ana Ivanović (35 procent), a trzecie Kanadyjka Eugenie Bouchard (15 procent). **(jb)**

OFERTA

HOKEJ NA LODZIE – TIPSPORT EKSTRALIGA: Witkowice – Pilzno (jutro, 15.30). **I LIGA:** Hawierzów – Szumperk (dziś, 17.00). **II LIGA:** Karwina – Wałaskie Międzyrzecze (dziś, 15.30).

* * *

PIŁKA RĘCZNA – EKSTRALIGA MĘŻCZYZN: Zubrzi – Karwina (dzoś, 18.00).

* * *

RINGO: Turniej w hali Średniej Szkoły Albrechta w Cz. Cieszynie (dziś, 10.00). **(jb)**